

placate cum spūs caliditatis ut 8 pos
sunt secū coagere ad pductiōes alteri
calitatis ut 8 et ad corruptiōes frigiditatis
ut 1. quā frigiditatis ut 1. caliditatis
ut 6 si solā eēt nō corrūperet rē. ita in
lūtera eius. Pro pmo dico late ac inf
ficiēter meā pbaſſe ut in tractatu
meo p^o p^o et dubio ne forte b^o dixerit
q^o error. fuerit scribenda in exēplari
sibi delato in nobili pre. Dico 2^o pba
uideret^r patere et seq^r 3^o pmissio p m
mūis pbaſſe in a^o tractatu delatam. Nā
si c^o iuuaret b^o ad agendū in d calefaciē
do et ipm c^o appeteret infrigidare d per
2^o pmissas alterius tractatus. ergo c.
resisteret effectui quē incedit 3^o meā
pmissus in alio tractatu. Dico 3^o q^o
q^oq^o diuersa ab his q^o cōter usq^o nūc
ut opināz pcessa sunt circa potētiā rei
creduz existimē quēadmodū sufficiēter
credo pbaſſe in quōne quāz de po^o
tētiā rei quā nūc edidit 2^o tū cōez usq^o nē
opinione si seq^r maior mltitudo spēs
calitatis mltiplicat a c et b sūm q^o a
b solūmō. g^o ille spēs c^o b potētiōz
erūt ad agendū in d q^o spēs solūm. b.
fz solū seq^r q^o erūt potētiōres ad agē
dūz in aliqd in q^o q^olibz illaz de per se
ē actiua sicut si a esset pedale calidum
ut 8 pntente ut 8 et b esset pedale hūs
caliditatis ut 6 et frigiditatis ut duo ita
densuz q^o eius caliditas eēt potētiā ut
16. et c esset pedale hūs caliditatis ut 7
potētiā ut 2^o. spēs caliditatis multipli
cate a b essent maioris mltitudinis
et maioris potētiā q^o spēs caliditatis
a et ille calitatis a possunt agere in c et
tū spēs calitatis b nō ut p^o p^o et cā man
festa ē quare nō ualz arg^r maior mlti
tudo spētuz caliditatis et ex q^o nūc for
tius mltitudo calefaciēdi mltiplica
tur a b q^o ab a. ergo ueloci^r calefit c a
b q^o ab a ut p^o quare rē neq^r semp de
bile applicatus fortiori iuuat ipm in
trahēdo fort^r. si eis. 20. boies fortes
unformiter traherēt nōnē p mltiare

in boza et fortes eēt tū debiles q^o mo
tus ultimo constu soluz medicitates mi
liariis pransiret aut solū poss^r moueri
q^odu motus subduplo ad motus nūc
et nullo inēssori aut. et illo. motu quo
mouebit nūc ab illis 20. boibus et n
intensiōri et applicaret ad trahēdūz
nūc sū cā illis. 20. boibus nullomō
iuuaret illos. 20. boies i. trahēdo i^o
nūc motu ut p^o. Contra illud in q^o
dicit nō q^olibet ptez in corpore diffor
mi ualde magno sicut in aere iuuare q^o
libz aliā ptez in cā illo sic arguitur
nā sūmō q^olibz p^o aeris iuuat ptez acti
cōtangētē a aquā sibi imēdiatā et ali
qua sic. aut g^o dabit mltia p^o q^o nō in
uar aut mltima q^o iuuat terminata ad ex
tremū etis magis distas ab a aqua. Si
p^o sit illa b. cōtra b nō iuuat p^o aeris
a aquā cōtangētē aut ergo nō iuuat q^o
tū distat q^o nō poss^r usq^o ad tū. iuuare
aut q^o de se nō ageret in a aquā nō 2^o
ut hec opinio q^osupponēz meā fatetur.
neq^r p^o dici d^o q^o si b nō iuuat q^o nō pō
usq^o ad tū agere ego dabo aliquā p^o
aeris ita modicā terminatā ad illaz b
ptez q^o nō poterit usq^o ad aquā agere
quare i^o p^o nō erit mltia. q^o nō cā p^o
cōposita ex b et ex p^o hac ita modica
sit maior b et nō pōt et agere. et iuuare
nec ēt dicit pōt 2^o q^o si aliq^o p^o iuuare
b p^o illi p^o p^o ēt iuuabit et ēt q^o si
dat minima q^o iuuat sit i^o b q^o b iuuat
ergo per aliqd. ergo p subduplū iuuat
bū aliq^o pars eius ad ignē terminata
Contra dicuz. ab eo hīc ultimo re
citatus arguit quā sit a pedale nullū
danum unformiter habens caliditatis
ut 6 et frigiditatis ut 2^o. ita q^o caliditas
ipā sit potētiā actiue ut 100. et post
q^o frigiditas minoris est potētiā acti
ue q^o caliditas ceteris paribus. sit gra
tia exēplū in duplo minoris et sequit^r
q^o frigiditas. que est in a erit potētiā
potētiā ut 16 cā dimidio. et cā scdm
ipm frigiditas sit minoris potētiā re
sistitue q^o actiue sequit^r scdm ipm q^o

1^o frigiditas a erit minoris potētiā re
sistitue q^o 16 cā dimidio. sit uero b unī
formiter p totuz būs calitatem ut 7 et
frigiditatis ut 1. et sit ita densuz q^o 1^o fri
giditas sit potētiā resistitue ut 1. et sit
sams ppe et ut q^o tangat ipm. Sit uero c
pedale multū rariuz calm ut 8 cum cā
liditas sit potētiā et actiue ut 1. et q^o tangat
a ex altera parte. aut ex trāuerso et p^o
2^o ipm q^o 16 spēs caliditatis a sole. nō
ageret in b cōfūctē in cā spēs caliditatis
tatis c ageret in ipm b et mltuz ueloci
ter q^o a proportiōe 100 ad 17 cā dimi
aut būc p^o p^o p^o. Pono ergo q^o am b
ita patitur renūtiat c in caliditate et se
quit^r q^o cū c et b erunt sūm nō fiet ac
in b ante illud e mltuz ueloci^r fiebat
q^o p^o tūm a maiorū p^o p^o tione q^o a pro
p^o tione 100 ad 17 cā dimidio. ergo ma
gna latitudo motus subito deperdet q^o
ille habet p^o icōueniētiā sic r meli^r si ā
re cāu p^o tione dela et b ego pono q^o c ba
beat p^o totū caliditatis ut 6 et frigidita
tes ut 1. ita ut sit simile b et non sit cal
ditas eius nisi potētiā actiue ut 1. et
cōtangat ex altera parte et p^o p^o a et
c ita stant^r nō fiet ab eis calefactio in
b cūz nulluz illoz sit calid^r b et cū n^o
illoz cōmūgat cum aliquo calidiori b
ut supponit. Pono ergo q^o ab aliq^o cā
calefiat c i boza futura multū tarde q^o
nue. i. uelocitate p^o tione a p^o tione sepe
8 et q^o uero nūqd b calefiat i boza futu
ra a spēs a q^olibz cūz spēs c aut nō
Si 2^o q^o ratiōne suaz ut p^o si p^o ergo
multo ueloci^r calefiat b q^o c et nūc sūm
cū calid^r g^o imēdiatē p^o hoc b erit ca
lid^r c g^o c ager ultra gra^r p^o p^o non
q^olibz cā inēssori q^o b p^o b b^o b^o
p^o icōueniētiā aut g^o opponēbū dicit q^o
nō imēdiatē p^o b agerēt ex a et c ag^r
i b aut q^o b erit intens^r c aut q^o b erit
eq^o itēss cū c nō p^o neq^r 2^o p^o ipm 13 g^o
q^o al^r seq^rret q^o c p^o totū itā boza a
mlto mltū p^o tione p^o tione alterabit^r
b et tū equalē latitudinē q^o tione ag^r

ret q^o c q^o sūmōz oīuz p^o tione et q^o p^o q^o
mā p^o cā c alterabit a p^o tione 698
et b alterabit 2^o ipm a p^o tione maio
ri 5^o ut p^o q^o 2^o. Hec oīa nūc for
ta equali si q^olibz p^o tione p^o tione q^o cū que
dicere cōstabat q^o 7^o supponēz meā i
a^o tractatu. 4^o p^o p^o b p^o arguit q^o al^r
supponēz i a^o tractatu dī. q^o ex ill seq^r
q^o aliq^o lat^r mot^r sūto agerāt et q^o a d
pa^o r sūm finē assimilatiōis plus resi
stet agēti q^o in p^o tione et dicit b cē i
possibilia et q^o ego pcedo multa icōne
mētia alia q^o uno icōueniētiā dato mlt
ta sequit^r. Dico p^o q^o 1^o ego cōcedo
et q^o esset et pbaui pro p^o tione p^o tione
siomb^r i a^o tractatu neq^r p^o tione iste ad
duat aliquā auctoritatē ex p^o tione aut
rōnez ad p^o tione dūz i a^o adducta ē i m
possibilia aut icōueniētiā nō it^r dūz
q^o cessat. Et nūc sūm ratiōne ē cōce
dendū aliquā latitudinē mot^r sūto d^o
dī ut parum ante deducebat^r. Neq^r ex
respondet argumentis que ego adduxi
ad illa declaranda. Item secundum
commūz opinione si aliquid totaliter
dimissus nature sue localiter mouerē
per aere in aquā per certuz q^o dū p^o
aere resistētes certa latitudo motus si
bito deperderetur. In igressu illius in
aquāz et econtra certa latitudo motus
subito acquireret. si tale per aquā i de
re moueretur dum ingrederetur aere
quare rē. Et quāq^o in scolis medi
coruz q^o multos septus q^o debeant b^o
irrationabiliter concedentes soleaz ad
ducere multa que meo iudicio et commū
ni procedunt contra ipsos. non possūz
tū cūtare q^o i mltis cāb^r quos sūmā
re sūz solū b^o q^o q^o cedent^r sit. Item
in materia de luminosis ut cōmū feci
do de anima solet tangi et cōmūter
a modernis concedi cā hec conclusio
concedenda quare non impossibilia ut
patet clare. Cūz autē dicit me a m^o
ta incommētiā concedisse optatū
ipm illa enumerasse. tū ea credo non

pognoerit. 5° cū b pō pīcū paliter
arguit q nō i cāu illo pīme mē con
clufionis i alio tractatu fiat reac° qz si
aer ponē i mē iter a z b si calefiēt
et ufrigidaret dīc q ego dico i aerē
z se totus calef. et i si frigidat qm
istī caliditas plus resistit frigiditātē
sua dico me nō cessasse q tot ille aer
calefiat postē iter agēs a pā. Iō i cāu
reacōis s3 in cāu z ibi posito q so
lutiōibz argumētōz i q° erat agēs pī
cipale z b pā pīcipale s3 qdruptū ad a
z se hīc pōba s3 i p cāu posito p solutiō
nibz argumētōz resistēbz sic una sodo
um? et pāz pīdēre uolēt qūo i illo
casu ita erat dōm alia dūctio. hoc ē
nō sic erat in cāu pīme pēlōm i q
a equaliter actū ē neq plus neq mī
nus b quare aere in i cāu posito iter
a z b alī rīdebit. Itē non in omni cāu
in q° ē agēs pīcipale z b pā pīcipa
le z aer pōit inter i duo dico aerem
illū iōm a pūm calefiēt i s3 iōm b affir
mo i pīcipali cāu aut q in pcessu alī
tor? ille aer calefiēt. In b cāu illū
f me pēlōm dūctū alīquā pīa aeris ca
lesci a pīme aut alīquā ufrigidat
em nullā pīe calefiēt n3 ufrigidat
in quēuificacō po m aeris medianf
tūct a z b utiqz sit bī calen mam
Et cū b q si b frigidat a i pā i frī
gidat p spēs frigiditatis multiplicatas
p aerē in a dico illud pcedendo. g° ille
spēs magis poterit ufrigidare aerem
mū de frigiditate bñtes qz a. Dico ne
gādo q m z cā ē qm ille spēs i s3 solutiō
res sūt in aere qz in a qz in mīto pla
ufrigidantibus resistit aer qz pēra
a que ufrigidatur. ideo stabit partem
a ufrigidat i nō aerē in cāu nāz aer
resistit p ei caliditātē z p caliditatem
pūa a cale ut 8 z p caliditātē pīa bñtis
egritatē ut 6. pō at a que ufrigidat sōm
ufrigidatōis usqz ad 6 resistit p calidi
tates pūa eius pīa z nō p caliditatem
altē pīa neq aeris ut sequitur ex 3
suppone dīc stabit b agere in a ufrigi
dādo z nō i aerē neq oppōet recurrē

ad reflexionē ut p3 q1 sōt mea pō sū
sue pōm aduīno saluabit reactionē
z cū ulterius ar q nō bī dicebatur in
cāu in q inter agēs a pā aer mediet
ates cūz inuāmēto a agē ut b z illū cū
inuāmēto b agere in a pīmo qz fiat a
ē i medietas b z qz pōt ē qz rē mī b
i medietas aeris sū. aer. 3° qz si b
inuat aerē aut multiplicat spēs p aerē
aut frigiditātē aut mīb. Pro pīo
bī me plurimū admittat q illud pīmū
adduxit nāz sū ē i medietas b nō est
alīquā dīstīctas ē aere medio neq cū
pīoia cāu est illud possibīle. a. n. z b ē
i medietas aere mediantē inter i uro
qz illorū dīctē ab aere nō ē possibīle
ut p3. Pro 2° dico qz sūtūde illoz
stante z mīa aduīc possz aer agere
in b ut sufficiēt pbaui calculatoz qz
admōz i alio tractatu sepīus memorauī
z quēadmodū expī mīa sēstāt nāz u
pō agī in alīā nō obīstāt illarū sūtū
dūe. 2° tractatū sūtūas partes illas
Pro 3° dico qz b multiplicat spēs z q
modo pīllas ufrigidat a z nō aer dēm
ē. Stat ē in alīquā cāu q formari po
terit a calculare uolenti b. agere. frigi
ditates i toto aere aut pīe eius z cūm
forte statet b mīb agere i aerē s3 de
hoc ultimo alīas longior erit sermō.
6° pīcipalī adducit ar. pba. q
inter uīformē z dīfformē nō sit reac
cū? oppo ego pbaui qz si sic sit a
uīformē cal m ut 8 pedale potētiē ut
duo cū dīuīdō b s3 sū corp. pedale
cū? medietas i medietas a bēat p totam
frigiditātē ut 8 potētiē ut 4. dīuīdō
z a medietas bēat caliditātē ut 4. potē
tiē ut 1. qd i p3 qz sēclūz mō mēz
alīz dēductis a calefac b b i frīdat a
sit ergo c pars a repāsa. cūm calidi
tatis potētiā sit ut 100. pars uī? grā
due z reliquā a sit d z sequitur qz d
maiores habet pportōnez sūpā frī
giditatz c qz a sūpā frigiditatz b z a
agī in b ergo a sūpā d agī in a ca
lesciēdo z ē c frīgesit a b cāu ita for
mato pīo medio instanti tempōis

91
mīsuratīs reactionē aut p alio o illi tē
pōi iūmīfeco quare sit c calefiēt z
frīgescēt. Ad hoc arg mīa clara erat
rīfīo ex hac opīmōne i hac mīa alio
tractatu late declarata z magis ex rīfī
ombus meis ad arg° que pīra reacō
nē coīter fieri solēt. nāz plus resistit c
debētū? ipz calefacere qz b qz frīdas
pā c z frīdas totū? b pīme. f. medietas
na ei? z scōe resistit aerōi d i c cū uīra
qz medietas b appetit ufrigidare c si c
nō aduīc tātā dabuerit frīdatē qz b h3
z medietas b z si bñerit tātāz pābuc
medietas p inuat c ad resistēdū appe
tētibz aut mīb? ipz calefacere in
calefacōe s3 pīe medietatis b qz so
lus in cāu alīz dēductis illa calefiēt frī
giditas c nō inuat illā ad resistēdū cale
faciēt n3 codē? z medietas b p a i ca
liter resistēdo cū i a z c appetēt pīmaz
medietates b calefacere ymo magis z a
medietas inuat a ad agēdū in ei? p m
medietatē qz z c. Dec omīa sūnt satis
mīa z i a p tractatu declarata. 7°
pīcipalī hoc pō mīa i pbaui illud
qd ego rīdēdo argumētis calculatoz
affirmauerā pīo quō arg° calculatoz
i mea pcedit. f. qz inter uīa nō sit re
acō sēdm qualitates pīmas eūsdem
pīetatis z pīsuppoī p qz maioris po
tētiē ē iōm qz pō tā de pō cōmīalī qz
de accidētālī loquēdo qd pbat nā que
cūqz pō ē i pte ē i iō i qz toto etiā ē
pō alteri? pīo que nō ē i alīa pte. g°
maior pō ē in toto qz in pte. 2° p
supponit qz ad oī pportōez matoris sē
qualitatis actīalī agentis sūpā re m
passi sit mō? b coīter pcedet z bñ ex
bīa arguit sūz ppo pō qz a sit uīfō
mē pīo cal m ut 8 z b pedale frīg p
iōm uīfōmē ut 8 equal potētiē cūz a
tūc ex p pīsuppo medietas a pīagē
b ē mīorīs potētiē qz to m a z codē
medietas b cōrāges a ē mīorīs potētiē
qz iōm b. Sū g uīragī illaz medietas
a z b nō tāz potētiē ut 4. tē ultra me
dīctas b pīagēs a ē potētiē ut 4 ut in
expō sū b z a ē maioris potētiē qz ut

4. g° a agī i medietatē b sibi pīpū a
seu i medietatē z codē? pbat medietates
b agē i medietatē sibi i medietatē z ita
iter uīa equal potētiē fieri reacō alī
is dēductis. cū? o mīa sēstāt. Ad b
bī pīo auctorē i n debūit tū labo
rare i formādo hoc ar mīa dīrecte for
matū sit i a tractatu i opīde bēstī z
i opīde pēuīfō loco recitata quōz dā
modernoz in 3 pīe pīcipalī illius tra
ctat? z solutiō sū fuerit suffīcīentē ut
credo. Et si b arg mīa clūdēt nō oppōet
bat reactionē fieri p reflexionē spēs
amora. n. oī reflexiōe b arg equaliter
pbaui reacōez fieri z ita nō ponēdo
reflexiōez bēret i cōmīentia q sequē
salūne q tū pō sua sūpīna qz ad b. qz
qz ualeat i fēri? cognosces. Itē si
hoc arg mīa clūdēt quodl3 uīfōmē in
alīud dīffīle agē possz reflexiōe z frac
tōe dēductis pīs sūm z q expīcūā z
ē qz auctorīs pō sūfīz sūpīna z pro
bat qz si nō quodl3 uīfōmē i q
sūz alīud uīfōmē dīffīle agē possz
sit a uīfōmē cal m ut 8 z potētiē ut
100. z b cal m ut 8 potētiē ut 100 uī?
z dīcas b pī modicā ei? potētiā n agē
i s tūte potētiē z b ē alīqte potētiē qz
ut 100 uī? z alīq? pīa ut i fēstī sū
mū? resistit qz ut 100 uī? g i alīquā
tēz pīe a ut i pī a i fēstīe agē. b. g° b
aget i a. 7° z p3 qz ē i a pīme pīntic
p3 ex cāu z b ē i seqt ex suo arg qm
a ē potētiē ut 100. z medietas ipz? ut
sibi i fēstīs ē mīorīs potētiē qz ut 100
z 4 pō ut i fēstīs mīorīs ē potētiē qz
medietas i fēstīs z ita i fēstīs. g i fēstīs
modice potētiē ē alīq? pīa ut i fēstīs
īpī a ex suo sūdamīto qz z c. 2° pīa
affīr i b cāu z arg fore dōm sic dīstī
i opīde bēstī z tū i mīd. nā si to m a agī
i b to m a multiplicat spēs suas in b
cōez mīa qz g fortis erit ille spēs in
eīmo a s3 b sūuato tū ucl mīn? z nō
plus sēdm hanc appōxīmātoez a agē
potētiē in b ceteris paribus z qz sūnt
ībī fortis ille spēs tū quclibet pars
tērmīnata ad illud eīmūz ut plus resi

sit ut i exis debeat? ul' mterib? age
 re in illa quare qm totu pōr scdm illa
 approximatione hoc ē scdm illud cōm
 r i i exmo tū quēz pars terminata ad
 illud extremū in illo exmo resistit naz
 quecumq po^a que ē in toto agēs p b
 extremū qm agit tū facti hoc exmū
 resistere sic g^a qm iō^a potest agere
 scdm hāc approximationē tū ipz r q
 liber eius pars qd hoc extremum ter
 minata possunt resistere cū oīo sit cōd
 refi^a totius r cuiuslibet talis partis.
 Itēz si iō^a plus resistet in illo ex
 tremo qz pars terminata ad illud cōm
 ut i exis totū resistat g^a a totū ut 8 r
 medietas ei^a ut 6 r seq^a qz cā p raria
 potēs i agendo ut 7 agēt i medietatez
 i existētes totū et nō i totū qd ipicar.
 Itēz aliqd mouet qz dicit qz pars si
 agit n agit ut cā totalis qz b oēs dicit
 cū uolūt i^a parē in existē totū et ab
 alijs. Iamamēz recipere si cū dico
 qz pars i^a sine iūamēto sit tāc potē
 tie qz to^a hoc est tante potentie sine
 iūamēto qz simul cū i iūamēto. Dico
 tū qz si per potētiā diuina cōpūgent
 medietas a remotior a b stante iūamē
 to toto quod influebat medietas illa
 remotior a b i medietatez ipsius possū
 quissimā b in illa medietate a nomina
 ta p pūqūssimā b que medietas a pro
 pūqūssimā b ab alia medietate separata ē ita
 te ut dictūz ē in a^a pūoū iūamēto tā
 tū ageret r resisteret i^a qz qz qz to
 tūz a r cū esset cōsistētia tūz alia r hoc
 est satis mām. Dico qz qz uaria apli
 catio aliqū uariat po^a accidētālē naz
 si qualitas que ē in pedali ponētur i
 semipedali maioris esset potētie acci
 dentalis qz qz p partes ei^a p^a se iūa
 re qz ante ei^a pars me^a alitū^a totū mā
 totū ē potētie accidetālē partiū ex
 tremis equalib^a sibi solū p p uariā
 applicationēz rōne cuius uariū pūmē
 iūamētiū ut sufficēter calculatoz dēla
 ramit. Et existimo qz qz bēne tenē
 que calculatoz i hac mā dicit n^a bā
 beant ul' faciāt in hac rē difficultatem.

Nec satis sufficiat p his que p^a dī
 ct contra opūiones priūas.

Secunda

cipali i q^a suā dēclarat opt
 monē p^a pūmūt qz qz qu
 litas p^a magis ē actiā qz resistētia r tū
 qz tū illas magis ē actiā caliditas de
 unde friditas dēiū buidiat r uli^a siccit
 tal r e^a maxie resistētie ē siccitas dēiū
 buiditas dēiū friditas r uli^a calitas
 hoc dicit expūmētūz parere r hoc
 totūz fuit Wārsily Angliā ulteri^a qz
 cū formasset arg^a mea contra hāc sup
 pōnēz quib^a i alio tractatū in opūiōe
 Wārsily p bā quāz qualitates tāz
 resistere qz agere r tū qz nō qz cal
 ditas ē actiū caliditas tū ē ipeditia
 remissiois caliditatis r qz nō qz
 caliditas a ē generatū caliditatis i b
 tū ē ipeditia corruptionis caliditatis
 in b r qz nō ualeat ultra q^a i^a ergo con
 trarie qualitates simul pū in b gnari
 qz illa qualitas que gnatur non corāz
 pū qz generat r uā credit fuisse sa
 tisfactūz hūc ratiōi. Illas tū ego ul
 tra illas fecerāz in alio tractatū rōnes
 i in opūiōe Jacobi r Wārsily quāz
 ille non adduxit r ex rōsequenti non sol
 uit p bāntes illud pūmūt mēch pūppo^a
 i qz quibet qualitas pūma tū ē resistē
 tiū qz ē actiū quib^a si dāta fuit
 fct rāiō aliq^a forte alia hūc dēcē^a fū
 sent. Pro his oībus pūmo dico ad ex
 perimētū Wārsily fuisse sufficēter
 rāiūz illa concedēdo r negandō ex ill
 seq^a o^a mei pūmūt pūmūt r b qd iūi uolūt
 neqz fuerūt ille rōnes alz r p bāre
 qz ad hūc i cū fāddā fōze iudicāz. Ad
 qz nō hūiūz a pūncipio formata
 ab eo qz pūmūt pūmūt r rāiūz ē uli^a a
 pūncipio qz illud in q^a dicit qz nō qz calidi
 tas ē actiū caliditatis tū ē ipeditia
 caliditatis r qz nō qz caliditas a ē gnātia
 caliditatis i b tū ē ipeditia corruptio
 nis caliditatis i b arg^a hūc dāto seqrē
 mē hūc qualitates sū gōrēpē. Eodē
 qz ē fū r p bāz qz quā non aliter i
 alio tractatū dēclarat r solum dixi

illa qz dēclarare uolēz? parere credens
 legēs eius bonitātē scilicet nāz
 su caliditas a potēs ut 8 ad generatūz
 caliditātē in b r potēz ē min^a potēz
 in p bā dēcō cōmptionem eius sit po
 tens ad ipeditiā ei^a cōmptionē ut .6.
 r applicem^a aliqua causā friditā ut .3.
 potēs ut 7 ad cōmptionē caliditātē r
 seqrē qz bec causā cōmptet caliditā
 tem quare ex cōsequēti generabit fri
 giditāz scdm qz cōiter cōcedit r non
 p bābit generatiōē caliditatis. ergo
 simul in b generabit caliditas r frigi
 ditas uel sic. Sit a sūme calidū uis
 forme cuius caliditatis po^a actiū sit
 ut 16 r po^a resistētia quā impedit cōm
 ptiōē caliditatis generare ab ea ul' sui
 ipsius sit ut 8 potēz scdm ipm min^a
 potēs est in resistēdo qz in generandō
 r agat spēs suā p spm^a i6 pedum uis
 forme difformē i fōrti iudie a gdu ut
 16 ulz ad nō gradū ut cōiter pceditur
 reflectiōe r fractiōe remōis. et patet
 qz in pmo pedali distācie cōtangente
 a erunt spēs fōrtes ā. 16 ad 15. nolo
 ergo qz iste actiū pedalis habeat p totūz
 caliditātē ut 4. r frigiditātē ut 4. et
 sit ita rarius qz illa caliditas sit solum
 potētie actiū ut duo r resistētie ut i.
 gratia exempli potēz scdm ipm min^a
 resistit qz agat r friditas sit potētie
 actiū ut uis cū duob^a tertis r resistē
 tiū ut i. cū uno tertio que oīa sū scd
 suā uiaz rōnabiliter admittēda r sit b
 pedale frigidū uis forme ut 8 potē
 tie actiū ut i r et erit potētie resistē
 tiū ac pū pū positū ut 9 r tres s uis
 diffūs ab a per pedale ita qz inter a et
 b mediet actiū dicitur tūz in hoc cāu a
 ager in illas aerēz qui uocē c calidita
 tem r b ager in eundēz frigiditāz. qz
 rē illa qz tenet qz potētie gūmā calidi
 ditis in c ē a i6 ad 15 et po^a que i c
 resistit generatiōi caliditatis enā si i
 c esset tota frigiditas que ē in b esset
 solā a iō. cū quāz gūis r duab^a ter
 tijs uis qm m mūz i. et tūc nō tā
 tū c resistit generatiōi caliditatis

qz resistet si tota frigiditas b esset
 in c. ergo a agat r eodēmo acuitas
 frigiditatis b ē in c a i r ad i r calidi
 tas a si est tota in c cū illa que nūc ē i
 c solā resistet ut i. r i^a que ē in ipō a fo
 lus resistat ut 8 r nūz uanbit c p eius
 spēs qz ut 8. g^a ē i c generatē friditas
 quare si qualitates nō sūnt tū resistit
 ut qz sūnt actiū reflectiōe r fracti
 one remōis sequitur ut bū dicebat in
 alio tractatū qz i eodē sit generēt cali
 ditas r frigiditas r hoc argū^a equali
 ter pcedit ponēdo spēs reflectiōis ut
 bū calculatū patebit. qm p pōtionabi
 litz uis ulz potētie tā actiū qz resistē
 tiū augmētūz būnt uel salte mūz
 buz p pūpūque. Itēz si a ageret i b ca
 lesaciēdo et magis potēs ēēt in generā
 do caliditātē in b qz in cōseruandō
 illam in b r appropimāzē agēs sūme
 frigiditā ita modice gūtiūz r potētie
 qz licet ipm cōtagrēt b non tū possit
 impedire gnātiōē caliditatis in b neqz
 ipsius cōseruatiōē r tū hoc sūme fri
 giditā in bora sūmāz cōseruēt i po^a qz
 gnātiōē caliditatis in b r eius cōser
 uatiōē in b p bābitet pri^a p bābitet
 hoc sūme frigiditā a agens tā a cōser
 uandō caliditātē in b qz a generādo ca
 liditātē in ipō b r p cōsequēs i aliquo
 tēpore gnāzēt a caliditātē in b qz non
 cōseruaret illā qd cōiter a bū negatur
 qd etiam p bābitet fuit in alio tractatū
 in opūiōe Jacobi circa ei^a p^a arg^a r.
 q^a manifestā ē r ēt pma qz ex augmēt
 to resistētie plus desinit agens gdu
 cere effectū quē nō ita potēs ē p dū
 cere qz effectū quē magis potēs ē p dū
 cē et eodēmo si agēs alidū tū obli
 tarēt ut nō gnāre nō gūuare possēt cū i
 tarēt i b quod tū nūc sufficit scd pō
 gnāre et pseruare caliditātē in b pū
 deberet desinere pseruare qz gnāre ca
 liditātē i b qz sūm ut pū r qz patet
 ut prius. Itē a aliquando cōserua
 bit caliditātē i b sibi ad hūc diffūti qz
 non gnābit caliditātē in b i non magis

potes est in generatio q̄ in p̄servatio
 caliditatem p̄ q̄nā et aīo p̄bat̄ agat
 a successiue ca^m caliditate in b tepidus
 a inter ea q̄ ita a gnābit caliditate i b
 gnetur ei? l' aīo appropinquet b ex alte
 ra pte ei? u^m sūme frī^m tante p̄p̄ntie
 q̄ et talis maiorē i po^a et talis appro
 p̄met b et a ualiqui i frigiditate b et
 s et cum icipit i frigiditate b uolo q̄ b
 non ad huc sit tota sūse a a tū ut p̄us
 equalis applicato b remanere et sit c o l
 q̄ illd sūme frī^m icipit i frigiditate b
 et ang^o sic i c o a p̄seuabit caliditate in
 b et nō gnābit. g^o tū p̄z et maīo sūse
 et minor et p̄z q̄ tūo bēbit a supra b
 p̄p̄ortione equalitatis quo ad agendum
 in illud ut p̄p̄ortione minoris inequali
 tatis q̄ tū. Et si forte dicat q̄ ca
 liditas to^a que nūc ē in b ubi nūc sit c
 o gnātur. gnātur p̄ pōnes de p̄nū q̄ ad
 huc iustat q̄ si illd frī^m nō magis au
 gēret i po^a q̄ nūc ē et nō alī applica
 ret b q̄ nūc ē et eīde applicatū et a sta
 ret eīde sit applicatū alijs deductis p̄
 bozā futuram in i^a bozā a p̄seuabit ca
 liditate i b et nullā gnābit. ergo sequit̄
 illud q̄ p̄us cōtra op̄tione dūis q̄nā
 ē manifesta et a^m p̄ p̄ma pte p̄z q̄ illd sū
 me frigidū ē nūc p̄p̄ortioez bz maīo
 ris iequalitatis supra b quo ad agēdū
 in illd ut equalitatis i minoris inequali
 tatis si p̄^m g^o aīo agebat illd frī^m in b
 cui^o o^m ponebat i cāu et q̄nā b p̄z quā
 q̄nā ē bēbat p̄p̄ortione maioris iequi
 litatis illd frī^m supra b et a qualis talis
 sit mo^r. Si equalitatis i minoris ieq
 ualitatis cū ita q̄nā bēbit p̄ bozā a
 nō frī^m neq̄ a uariabit et ex q̄nā nō b
 uariabit ut sequit̄ maīse. g^o a cōser
 uabit caliditate in b in bozā futura. Ma
 si i bozā futura remoueret a a b frigi
 do nō alī quo ad ei^o potētiāz ut appli
 cationē ad b uariato frigidū ageret i b
 q̄ nūc frigidū bēbit supra b p̄p̄ortionem
 equalitatis a nūc tū iustate b in resistē
 do illi sūme frigidū. g^o in ip̄o min^o iustā
 te q̄ nūc bēret supra ip̄z b frī^m illd p̄
 p̄ortione maioris iequalitatis. quare

ageret. q̄ si nūc nō agit et nūc ageret
 a stante ut p̄us cū alijs p̄bus et ip̄so
 recto q̄ b illud frigidū ager in b. p̄se
 nis a et p̄p̄inquitas ip̄si? ad b cū cā?
 seruatiōis caliditatis i b aīo p̄p̄ia
 le p̄z pte maīse^m est. nā aut a bz nūc
 p̄p̄ortione maioris iequalitatis q̄ ad
 gnāndā caliditate in b q̄ntum ad ptes b
 terminatas uelut illud frigidū aut equa
 litatis aut minoris iequalitatis. si p̄mus
 ergo ē frigidū crescit ut ponebat in
 primo cāu q̄ tū successiue crescit iustate
 diate post hoc ad huc bēbit a supra b.
 q̄ntū ad pte sūse frī^m iustatā p̄p̄or
 tione maioris inequalitatis. frigidū iust
 ante b sū totū posse in resistendo ge
 nerationis caliditatis in ip̄so b. g^o i p̄
 casu iustate post hoc generabit cal
 iditas et etiaz frigiditas in eadem parte
 b cū ex cāu nūc incipiat frigidum cor
 rumpe caliditate in b si nūc a habet su
 pra b p̄p̄ortione equalitatis aut maioris
 inequalitatis sequi ē q̄ in n^o pte sūse
 frigidum terminata ad equate generat
 aut ad equate generabit caliditas p̄ te
 pore p̄ quo ita a frigidū frigidit̄ nō
 concederet caliditate i frigiditate na
 turatē simul i eodē gnāri quare tū.
 Secūm op̄tū^m p̄bi p̄stanti sūmi d ac
 tuitate et resistētia p̄marum qualita
 tum facillime multū casus naturales
 formant̄ in quib^o sequeret q̄ eadē
 qualitas simul gnātur et corrūptū gnā
 tur per pōnes de p̄nū et remotione de
 p̄terito. et corrūptū per pōnes de p̄nū
 et remotione de futuro exponēdo sed
 hos omitto ne alijs forte existimet me
 ex animo contra iū^m dūis p̄bi. cui^o
 auctoritas semper plurimum me moue
 bit particulariter instare. 2^o p̄mū
 ut q̄ qualitates p̄ime sunt sūmū. spe
 tuerum productiue quibus non solum
 sp̄ritualiter operant̄ in organo uel in
 medio tactus sed etiam realiter sua cō
 traria corrumpendo et sibi sūmū ge
 nerando p̄imā partem dicit patere de
 mte 2^o 2^o dō aīa. sedz dīc patē q̄ b^o

spēs sunt instrumenta p̄marum quali
 tatis et instrū. concurrere ad op̄tōes
 illi^o cuius est instrū. Hoc p̄suppo
 nit quāq̄ cōiter a nūc^o concedatur
 probatio tamen eius b adducta non est
 multūz efficax q̄ licet b uisumodi spe
 ties sint instrumenta p̄marum qualita
 tum in earum sensatione causanda non ē
 nō necessitas. q̄ sunt carūdes instrū i si
 bi sūmū qualitates generando et con
 trarias corrumpendo. et quomodo aut.
 uoluerit s̄tationes tactum ac olfactū
 fieri contra cōes uel m̄toz modū ac
 exp̄imentū meo iudicio multū hūmū
 consonantē satis intelligi. nō exp̄edit
 de hoc alteratiōes facere. cū hoc mī
 nime habeat p̄p̄ositiū uariare. 3^o
 p̄mittit quod quilibet qualitas p̄ia
 est sp̄itus a suo contrario ad ip̄sū mī
 applicatur a se naturā alter exp̄ulsua
 et in parte oppositā reflectit̄. et hoc p̄
 bat q̄ ille spēs sunt illius qualitas p̄
 me corrūpti. sed nūc talis qualitas p̄
 mī appetit se p̄manere. ergo omne ei^o
 corrūptū a se abicē naturā appetit
 et p̄ q̄nā tales spēs reflectē et remouē
 Hoc 5^o sūmū p̄mū sūmū sūmū uerū.
 sue non non uideat̄ sufficēter proba
 tur. nam lumē solis ē naturaliter frigi
 ditatis corrūptiū quod tamē non ma
 gis ab aere calido q̄ a frigidō i trans
 parētia possit p̄tate reflecti dicam^o
 non ualeat ergo ar^o frigiditas aeris na
 turaliter appetit se p̄manē. g^o nūc^o ap
 petit omne eius corrūptū a se abicere
 reflectere et remouere. Item aqua
 naturaliter frangit radios solis p̄ ip̄as
 transp̄entes ad p̄p̄er^o ut oēs p̄p̄ecui
 dicunt et nobis exp̄imenta declarāt. ex
 quoz fractione citius ip̄a calefit q̄
 si non frangerent quare. 2^o Item
 species caliditatis a calido sūmū aut
 p̄p̄is dissimili non multūz reflectunt̄
 aut minime reflectunt̄. ergo neq̄ spēs
 caliditatis ab hoc calido aut sūmū ca
 lido reflectent quāq̄ bec frigiditas po
 natur illi caliditatis multūz frīa ista q̄
 aīo a sūmū tenere sicut i reflectiōe spēs

rum uisū^m in qua quicq̄ ē reflectiūz
 spēs albedinis ē et spēs nigredinis om
 nūz alioz colorū et lūis reflectiūm.
 q̄no ē intelligi debeat omne enī natura
 liter appetere se p̄manē. cū enī natura
 libenter disp̄aret ex p̄lanū. ex q̄ dō
 bñ intellecto non sequit̄ ex 1^o b p̄mū
 sūz. Forte igit̄ diceret spēs p̄marū
 qualitatū reflectiōes fieri p̄ naturā
 quādam si sūmū inominatā et non per
 qualitatē p̄rariā. Item ex h p̄mū
 sequeret illa q̄ a ē contrariū b et c ē
 p̄rariū b et potentior multū ē qualitas
 a que appetit agere in b quā qualitas
 c que appetit agere in b et b min^o resi
 stit a q̄ c et equaliter ut melius ē apli
 catūz b ip̄i a p̄o actione a in b q̄ sit
 applicatūz c et nūc iustitens casus ma
 gis iustat ut q̄ alterūz et tū b p̄ant a c
 et non ab a. bec q̄ app̄et irrōalis. que
 enī ut dixi sequit̄ ex hoc sūmū p̄mū nā
 postq̄ contrarietas ē cā reflectiōis ma
 ior frīetas erit cā maioris reflectiōis
 ut ē ip̄e concedit in sūo p̄mū sequi
 et ubi ergo erit maīo frīetas ibi minor
 multūdo spēs multiplicabit p̄ corp^o
 contrariū q̄ ubi erit minor p̄rarietas
 quare staret in cāu q̄ a esset sūme frī
 giditas uniforme. cui^o frīas ē cōpotēne
 actiue ut s et b tepidus distas p̄ pedale
 ab a. cui^o frīas ut i. resisteret et calidi
 tas ut dīmū et c cōt calz uniforme. cui^o
 caliditas sit iustā ut 4 cū una 1000
 un^o q̄d et potēne ut 7 et distas p̄ peda
 le cū dīmū ex altero exmō b et c p̄
 magnā eē. frīetate a iter a et b taliter
 reflecteret spēs a a b et nō i frigiditate
 tur b ab a et c p̄ minorē esse frīetate
 inter c et b spēs et talz ingredierent ip̄z
 b et ita modica illorū mīo reflecteret
 a b q̄ ageret in ip̄sū b quare? uera
 p̄ oib^o p̄ncipū cedē. 4^o p̄mittit q̄
 ubi ē a^o frīetas p̄marū qualitatū ibi ē
 a^o reflectiō spēs frīetatis. n. spēs a^o ē re
 flectiō ēstare q̄ libiēne b p̄mū nō ē suf
 ficiat app̄s p̄ba^o q̄ nō seq̄ aer medic
 regionis frigidior est in estate q̄ in
 hieme. ergo maior sit reflectiō spēs

frigiditatis ipsius in estate q̄ in hie
nie nam sicut probauit in alio tractatu
ille species frigiditatis aeris medie re
gionis etiam si reflecterent magis in
estate ab hoc aere inferiori calido aut
superiori q̄ in hieme ut ille dicit. ita tñ
magis reflexe in estate dñz ingrederet̄
aerem medie regionis non ultra ipsa in
frigidarent ut et hoc patebit inferius.
Posset adduci argumenta q̄neme
ter hoc loco probantia mltis appen
t q̄ si aliam corporis alique spēs refle
xum nec transeat in corpus reflectens
non reflexe. sed cum illa magis petant
sciam p̄spectine omittantur. 5^o sup
ponit quodamodum recitant in alio tra
ctatu q̄ ad maiores spēs reflexionem
sequit̄ maior actus hoc patet qm̄ p̄ re
flexionez luis factas a speculo cōcano
gnatur ignis et non per factūq̄ plano q̄
non est ppter aliud nisi q̄ 1^a reflexio
ē maior sñ in estate fit maior cōgella
tio i media regione aeris q̄ in hieme
qd̄ non ē nisi p̄ maiores spētus re
flexione frigiditatis aeris medie regi
onis in estate q̄ in hyeme. et addit mō
hoc. nāz ex maior spēs reflexione fit
earum unio maior ex maior aūt earum
unione fit earum fortificatio. et i pōten
tia augmentatio q̄ uiuē unū fortior
est lepta di spēs. Contra hoc p̄m
suz arguebaz. primo in alio tractatu q̄
non maior fit reflexio radior solis a
speculo cōcano q̄ a plano citz nō ma
gis p̄nerent radij sol speculuz plani
q̄ cōcanus quare ar^m p̄ p̄m nō
ueruz. Adhuc respondendo dicit q̄
una reflexio non dicit̄ alia maior. q̄
fit plurius radioruz sed q̄ est fortior
que maior fortificatio sequit̄ maiorē
radior unionis reflexio. ergo facta a
speculo cōcano est maior i fortitudine
illa que fit a speculo plano et sic debz
intelligi ibi dictus. Contra hoc p̄
est cois modis loquendi p̄spectuorū
oīz dicentuz maiorē fieri reflexionē
a speculo ferreo q̄ ab aqua ceteris pa
ribus. multi. n. radij penetrant in fundū

aque et non in ferruz. tamen ceteris pa
ribus ubi maior multatudo radior re
flectit ibi radij sunt fortiores. scdā
ergo conueniē modis loquendi p̄spectu
uor diceretur bene q̄ ubi est maior re
flexio ceteris paribus ibi maior apta
est fieri actio. et p̄ stāte disparitate sta
ret in casu fieri minores actiones ubi
maior est reflexio et ubi minor maiorē
Jte p̄batio sua ibi adducta huc sue
responsionē repugnare uidet̄. nāz p̄
bat sic ubi est maior reflexio ibi ē ma
ior unio et ubi est maior unio ibi ē ma
ior fortificatio atq̄ p̄ maiorē refle
xionez plurius radior reflexione itellit̄
aut reflexioz in qua radij reflecti sunt
fortiores quomodo sunt illi fortiores.
Si p̄ 3^o q̄ nō ab eq̄ datuz responsio
nez et negaret primuz assumptuz quod
falsum est ut patz nā radij reflecti a spe
culo sunt plures ac minores multi mlti
q̄ reflecti ab aqua supposita q̄ntitate
equali et tñ simul spētus aque et spe
culi a quibus sunt dicte reflexiones q̄
tamen non magis uniuert̄ reflexio
a speculo ferreo facta q̄ a facta ab aqua
ut oībus p̄spectuā intelli gēbz ē mā
festuz si 2^m probat idem per idem quia
loco illius maior reflexio potes dīcē
fortior reflexio uel reflexio in qua ra
dij reflecti sunt fortiores et tñ equale
bit ar^m sū hūc ar^m ubi et fortior refle
xio ē reflexio radij reflecti sū fortior
ab ibi ē eoz maior unio et ubi ē illorū
maior unio ē maior illorū fortificatio
et ita idem probatur per idē. et etiam
assumptuz p̄ est falsuz ut in exemplo
imediate dicto p̄. Qm̄ radij refle
xi a speculo ferreo sunt fortiores q̄
reflecti ab aqua et ita suo modo illa re
flexio a speculo ferreo ē fortior 1^a ab
aqua facta et tamen in una magis unio
tur radij q̄ in altera. Item existē
te in corporibus reflectentibz dispari
tate. q̄ntum ad eoz transparentiam et
opacitatem et si^m cōtingit i casu ra
diōs fortes non tñ unioz fortiores
esse radij multuz debilibz uiginti ma

gis q̄ esset fortior reflexio suo mō. et
nō est maior unio et hoc totuz p̄ ut si
speculū ferreū esset planū et cristallus
aut aqua ad aliquale declinaret et cauita
tes et exponeretur radijs solaribus eq̄
fortibus. dñz incidit supposita illorū
equali q̄ntitate radij reflecti ab aqua
magis uniuert̄ q̄ reflecti a speculo fer
reo et tñ essent illa debiliores. Posset
hic formari argumentuz factis appareret
et experientiaz p̄bans q̄ nō magis a spe
culo cōcano q̄ a plano ignis generet̄
sz q̄ plane solutuz ē alio loco ubi. f. de
potentia rei tracta relinquaz et cuz ar
guobaz ulterius q̄ra illaz suppones q̄
si tēpore hyemis appropinquet aer me
die regionis mltis eque frigidū cuz illo
aere multiplicās directe in illaz aerē
tēpore estatis reflectit aer calid^{us} debe
ret ille aer medie regionis tēpore hye
mis infrigidari et. et ita sile ageret in
sile extrinsecū. R. sicut negado q̄
q̄ ille spēs frigiditatis directe ab i^o
frigido equali multiplicare q̄ntitaz
ēnt equalis multitudinis nō tñ essent ita
unite sic ille q̄ reflectit ab aere calido
in estate et p̄ nō ēnt ita intense
frigiditatis pductine. nō forte nō mō
ueniret dicere q̄ sz spēs frigiditatis dire
cte multiplicare nō possint pducē frigi
ditatē intensiores 1^a a aqua decile sunt
spēs tñ frigiditatis reflexe p̄ ipaz ma
gnaz unionē et p̄ accides quodāmo bñ
possunt frigidatē pducere illaz intensi
ores et hoc mō tñ gūgū qualitates aliq̄
primā agē ultra graduz p̄p̄is bec p̄
dabil^{iter} assero et nō aliter hic ita in ista
rñsione. Contra istaz rñsiones arguit̄
prio q̄ si appet aliqua cā p̄ quā spēs
multiplicate directe ab i^o equali frī
gido cuz aere medie regionis i illū aerē
debeat ēē minus unite q̄ spēs iste frī
giditatis aeris medie regionis reflexe
in ipm̄ ab aere calido. Nec adduc. ali
qd̄ exp̄imentuz auctoritates aut rōnez
ad p̄positū sū declarandū. nāz ita co
exundatur spēs illius fridi cū frigidita

te aut spēs frigiditatis aeris medie
regionis directe sic spēs frigiditatis aeris
medie regionis reflexe ab aere calido.
Equali 3^o unite sunt cū illis et. neq̄
spēs frigiditatis aeris medie regionis re
flexe sole magis unite sūt q̄ spēs dir
recte multiplicare ab i^o equali frido
q̄ nō uiget argumentuz iste spēs refle
xum. ergo uniuert̄ imo ut in pluribus
q̄ reflexum nō uniuert̄ ut de spēs
uilibilū oībus q̄ uidere p̄ speculū. p̄
et q̄ si apparet p̄ quā cāz magis sunt
unite. Jte si forte magis unite ego po
neret̄ illd̄ eque frigidū cū aere medie
regionis spēs suas ita unitas directe
multiplicantes in i^o aerē q̄ unite sūt
in ipz reflectunt a ut ponere illud eque
frigidū cuz aere medie regionis esse tā
te potentis q̄ spēs sue directe mul
tiplicate in aerē medie regionis in i^o
aere ēnt multo fortiores et intensiores
spēs frigiditatis aeris medie regionis
reflecto in ipm̄ aut esse potēiores ag
gregato ex frigiditate aeris medie regio
nis spēs directe eius et ex spēs
suis reflectiuis in ipm̄ et rñsio nullā
erit ut cōsideranti. p̄. Jte si aliqd̄ frī
gidum magne potentie. eque frigidum
cum isto aere multiplicaret prio spēs
suas ad aliqd̄ calidū a quo postea re
flectunt in illū aerē medie regionis et
ita unite et in tñā multitudine ingredia
tur aerē illum medie regionis in q̄nti
tēpore estatis ingred iatur spēs frīgi
ditatis illi aeris reflexe ab aere hū
infime regionis ita infrigidaret aerē
illius medie regionis ab illis spēs
illius eque frigidū reflecti a calido si
cū tēpore estatis infrigidat a spēs
frigiditatis sue reflecti ab aere inferio
ris regionis cuz in oībus si sūntudo et
nulla diuersitas ut p̄. et ita illd̄ frigidū
ageret in aliqd̄ extrinsecū ultra gradū
p̄p̄is cuius oppositū multū pondū. et
ego alibi euidenter p̄bans. et q̄ p̄ ea
que dicta sunt cōsideranti opinionē et
rñsionē suā. Item cōcesso in tali spēs
reflexioe frigiditatis aeris medie regionis

ab acre infime regioris istum aere me
die regionis age ultra g^m p^mum. seque
ret q^m in codez adequare sit^r generare
tur caliditas et frigiditas qd^r e iposi
bile nale r^r pbat ponem^r q^m a sit unu
corpus p totu^m unuformiter hns calidi
tatez ut 4. et frigiditatez ut 4. cum^r
caliditas sit pone actiue ut 8. et sequit^r
q^m frigiditas sua erit fm sua opimone
minoris potencie q^m ut 8 sit g^m frigiditas
potencie actiue ut 4. et post q^m suu opini
onem istud q^mlibet qualitas minoris
e potencie i resistendo q^m i agedo ut i suo
p^mo p^misso uoluit erit i^r friditas mi
noris potencie resistiue q^m ut 4. sit g^m
potencie resistiue ut 2. et erit caliditas
q^m secum extedit minoris potencie resi
stiue q^m ut 2. po^m g^m q^m sit potencie resi
stiue ut 1. et uolo q^m ex una parte a sit
inu calida ut 8. a q^m sp^mes friditatis q^m
multiplicate ab a ad ipm reflectum i in
a r taliter 2^m ipm uniam^r q^m i a recepte
sint potencie actiue ut 4. ut diffomes
in a 4 usqz ad 3. in actiuitate sua et
ex altera pte a sit unu corpus frigidu^m
ut 8 a quo sp^mes calitatis a ad ipz ab a
multiplicate reflectant i a et talr unia
tur in a suo mo q^m sint potencie actiue
ut 8 p totu^m a aut sint diffomes in earuz
potencia ab 8 ad 6. in toto a roabilitas
caus erit cuilibz p^mderare uolenti ma
nifesta. Et tuc q^m cuz in hoc casu calidi
tas a sit potencie actiue ut 8. et sp^mes
istius calitatis sint potencie actiue ut
8 aut ab 8 ad 6 in ipso a erit tota po^m
a calefaciendi ut 16. aut a 16 ad 14. et
potencia ipius resistendi in fridantib^r
erit ut 2. postq^m per ipm ita sp^mes cal
ditatis sunt magis actiue q^m resistiue
sicut caliditas. po^m ho friditatis in fri
gidandi in b^r cau^rerit ut 8 aut ab 8 ad
7 na frigiditas a e potencie actiue ut 4.
et sp^mes frigiditatis in a reflexe cum
sint in a sunt potencie actiue ut 4. aut a
4 usqz ad 3 quare r^r potencia uero a
in resistendo calefaciendi^r erit ut 4. aut
a 4 ad 3 cu dimidio cu g^m p^muones
tale agēs p reflexione et unione sp^mez

agat aliqn ultra g^m p^mu r sp^mes fri
ditatis reflexe sole a fortiori cu inua
mento calitatis a b^mant p^mortione ma
ioris equalitatis. in toto a supra oia
sit sumpta resi^r calefactione in ipso a
g^m to^m a calefit et cu sp^mes friditatis a
reflexe in a sole et a fortiori sit cum
inameto frigiditatis a b^mant p^mortio
nez maioris equalitatis supra aggrega
tus ex oibus resistenib^r in a eius ifri
gidatōi r b^r e tato a g^m to^m a ifrigida^r
quare segt^r q^m n^m oēs et oia assumpta
sunt ca^m b^m considerari atqz calculant^r
manifesta. Et si dicet^r q^m in b^r cau^r som
ponit q^m a calido frigiditatis species
a reflectant et nō sp^mes friditatis et e^m
a frigidu q^m sole species caliditatis et
friditatis reflectant^r qd^r forte non est
uex q^m i a calido q^m a frigidu equal^r
sp^mes calitatis a et frigiditatis eius re
flectant^r hoc nihil ualet q^m eodemō^r
diligenter consideras et calculas arg^m
equal^r pcedit siue ponam^r a calido so
las sp^mes friditatis et nō ei^r calitatis
reflecti siue ponam^r equal^r sp^mes cali
ditatis et friditatis a reflecti ab i^r ca
lido et eodemō^r de frido postq^m q^mocū
q^m tu dicas utriusqz po^m actia erit po^m
resistitua sibi maior ut calculant^r pate
bit. Supponedo ut i cau^r q^m ceteris pi
bus calitatis in 2^m pl^r agar q^m friditas r
eadē in duplo minus resistit et q^m fri
giditas in duplo plus agit q^m resistat
et si etiam dicereur q^m calidum spedit
actōez frididi tu a r frigidum actiue
cali^r ponas illd cal^m r illd fri^m eē cō
lis potencie actiue d^m dista^r ab invicē unū
ex una pte r aliud ex a^r r utriqz istruū
sua mltiplicare p a aut utriqz eē potē
tie actiue ut 1. at sp^mes illoz n^m ingredi a sz
reflecti ab ei^r superficie r reliq^m ut ate
r ar^m eode^m equal^r pcedz ut tibi calcu
lari patebit. Eadē^r sp^mes p^muones p^m
adducta seqret ponedo b cal^m r frigi^m
ut an^r q^m a pax pl^r bēret de calitate
q^m de friditate aut modici pl^r de friditate
q^m de calitate ut p^m exercitatio i calcul^r
p^mu a^m icouentia sequit^r ex hac so

la ratiōe sz bis p^m nūc suz p^muones et si
forte hoc fo^m auctores istū p^mabilē ut
asserit uoluisse. tunc q^mrez an sentiat
arg^m mē uex cōcludē an alr fore 2^m
rei ueritates rōdendū si p^m positio sua
nec sufficiēs neqz ha si 2^m illa g^m debe
bat r n^m i^m q^m rē. Cōtra p^mā rēlonē
ei^r n^m arguō cu i^m et p^mncipal^r a me fue
rit posita et sufficiēter ut credo p^mbata.
in 2^m sua rētone uoluit q^m possibile est
fieri reactiōez iter r^mia uni^r et egpo^m
2^m eadez cōtra r 2^m qualitates eiusdē
friditatis oib^r aliqz deductis qd^r pbat
ponedo a eē sūme calidū potētie actiue
ut 8 et b sūme fridū potētie actiue ut 8
tūc cu friditas b min^r resistit q^m fridi
tas a et i^m min^r q^m ut 8 resistit g^m cali
ditas i^m a min^r q^m ut 8. resistet^r g^m b
aget i a oib^r aliqz deductis quare bec
q^m ha. Cōtra hāc rēlonē maifeste meo
iudicio pcedit arg^m calculatoris. Item
arg^m mea i alio tractatu q^m alioz opimo
neposita r somata o^m b^r p^mbare uide^r
j^m ut i alio tractatu arguit^r q^m hāc cō
clusiōez q^m ex i^m seq^m i eadē pte si i^m gnā
ri calitate et friditate r^mis. e^m iposibile
nale r iste et b^m bz p^m icouentit et q^m
pbat q^m si i^m rō pcedit seqret^r q^m i b^r
suo cau^r deducta reflexiōe sp^mez friditatis
et caliditatis et eaz unione iter a et b
fieri reactiōe. g^m i eadē pte generat^r ca
liditas et friditas g^m rē. p^m a^m maifeste
ha e ex suo met argumto nā postq^m ad
calitate eē magis actiua q^m resistitiaz
i p^muēs e sp^mes illi^r reflecti et sit oio
de friditate ponat^r caus quē ipē ponit
p rēlonē. r remoueam^r oēz sp^mez reflexi
ōez aut fractiōez si nō alr salte p po
tētiā diuinā et ex sui seq^m a ager i b r
b ager p tūc i a. 2^m q^m declarat q^m si a
ē maioris potētie actiue q^m resistitue sit
ergo p aliqd assigno. g^m i a p^mez ma
gis distat a b q^m si foret a residuo a se
pata nullā ab a l^m aliūde suscipiēs inua
mentū eē p^mte tūc potētie actiue q^mte
resistitue ē to^m b uocet^r i^m g^m et residuū
f et dido f i 100 ptes r 100^m. eius ps q^m
r tangit b uocet^r c et reliq^m 99. 100. cu m

toto g uocet^r d et seq^m maifeste q^m p^m
q^m g e tate potētie actiue q^mte resistitue
sit aggregatus ex c et b et si c eē sūme
friduz sic b ut ex se rēderāt maifeste
suz ē quare p aliqd erit maioris aut
g^m b icipit agē i to^m a aut i reliquā pte
eius adequate aut oio succēsiue ita q^m
suz ad ptes a remotas q^m p^mingores
si p^mū g^m p tēpus post b^m maioris po
tētie erit d q^m resistitue erit c cuz actiōe
ioto inuamto b r erit ei^r r^mis. cu uello
ei^r agat b i p^miriquz q^m in remotu post
q^m n^m ē reflexio aut fractio et eodemō
seq^m q^m si 2^m auz^r dīcas b agē i a quē
admōz sepi^r late p^mbam in alio tractatu
quare nē non alr ex planabo. Ad hoc
arg^m in alio tractatu formatuz op^mastes
ipz ratiōe. J^m pus adductū icouentit^r
seq^m suo ponedo sp^mez reflexiōe. g^m
positio n^m bona pbat q^m cau^r posito de
a et b ut dīxi probatōez sue rēlonis
ut ē dīrecte sp^mes ponit q^mo nūqz sp^mes
a et b b reflectant^r aut nō si non. g^m
sequit^r q^m ipol. prius adducta mō. ime
diatē dicto si sic aut g^m sp^mes b ingredi
tur aliquā ptem a et ab alia reflectant^r
suz b aut a sup^mficie reflectant^r aut
nullomō reflectant^r si 3^m pcedit ut dī
cuiz ē supra notatus icouentit^r si 2^m.
g^m b nō agit in intrinsecas ptes b si po^m
q^m a ē unīforme g^m nō magis ab una pte
a q^m ab alia reflectant^r. imo sequit^r q^m a
n^m pte intrinseca a fiat reflexio sūe dīcēt
p^mpectiui et nales a pte intrinseca actiue
unīformis i transparentia nullā fieri lu
mis aut sp^mez coloris reflexiōez. J^m si
huiusmōi sp^mes b ingrediūtur aliquā pte
a et ab alia s^mus b reflectant^r aut g^m b
uenit ad nullū gradum ille sp^mes in ex
tremo a uersus b aut iste species non
deuenit usqz ad illd extremū aut igre
diūtur b. Si p^m aut 2^m seq^m q^m infinite
modice maioris potētie ad resistē^r ca
lefaciētib^r aut nō maioris erit aliqua
ps ut i exis i p^m a s^mus b terminata q^m
si nulla fieret reflexio sp^mez postq^m de
uenit ad illd g^m potētie sp^mes reflexe
cu i g^m nulla facta reflexiōe id p certū
k z

qd sit maioris potencie actie q̄ c resisti
tine. g. et n̄c erit maioris. g. ager d
in c. introducendo caliditatez quare rē
bec oīa patet ex his q̄ sept̄ repetita sūt
i alio tractatu. Si 3^o g. infinite modi
ce minoris potencie erit butusmōi spēs
frigiditatis b. reflexe aut nō minoris
in aliqua pte b. s̄sus a terminata q̄ in
extremo a s̄sus b. s̄mato et q̄iungitur
iste spēs in b. cum frigiditate nobil̄r. q̄
p̄certū qd̄ inēssori q̄ in a et in extre
a erit minoris potencie resistitue ad
resistēdū calefaciēdū q̄ po^a actiua
ad calefaciēdū aliter cū illud extremū
a ten p̄a terminata ad illud extremū in
frigidaret a. b. evenēsserit a d et ita
sit in ea generaret caliditas et frigiditas
g. in b. in aliqua pte b. s̄sus a ter
minata et erit potencie maioris sit cū
inamēro frigiditatis b. ad resistēdū
calefaciēdū q̄ potētia actiua a ad ca
lefaciēdū quare in nulla pte s̄sus a ter
minata adequate fiet reactio cū nulla ta
lis calefiat ab a. q̄ manifesta ē m̄s̄for
te te aduineq cū supponēmeas. in alio
tractatu quā conabar d̄struē alr. tardi^o
alteraretur ptes a et b. p̄p̄que inticē
q̄ remōte qd̄ ē cōtra exp̄imentuz bec
argūta aliter p̄cedit q̄ alias suas cō
clussōes m̄s̄l dicat repugnātes. Neq̄
naler sua r̄ssio in qua uoluit butusmōi
spēs fortiores nobil̄r existē in a q̄ in
b et in pte a q̄ in c. pte c. repassa p^a
q̄ certa latitudo potencie spēs subita d̄
p̄cedet uel f̄iēz trāssus ab uno q̄da fō
rificatiōis spēs i alia n̄ trāssado p̄ ali
qd̄ mediū inter illos qd̄ iste abhorret
p̄cedet et b̄ in i^a cū s̄z nō in oībus.
et q̄ p̄s q̄siderāt. Et ego b̄ n̄ intelligo
dicta sua p̄mo nō ad oēs spēs reflexio
nez sequit uno eaz et fortificatio. istio
m̄ in plurib^o opposituz. 2^o si butusmōi
spēs reflectātur qualiterq̄z ponam^o
eas in sui reflexiōe et post unū et for
tificari successine p̄ oēs q̄dus medios
sit uno et fortificatio ut ex p̄spectiua
p̄z quare. Solamō ita assumēda. in alio
tractatu q̄ infinite modice maioris aut

nō maioris potencie in resistendo cale
faciēdū erit spēs frigiditatis b. refle
xe in aliqua pte b. q̄ i extremo a qd̄ ē
manifestū cū nulla latitudo unōis et
fortificatiōis spēs 2^o se aotaz imēdia
te acgrat ut modū reflexiōis a p̄ spe
ctiua omnib^o intelligit ē clarissimū. ad
frinolas cauillātes facillime q̄chq̄
r̄ndit et cū ē dicebat q̄ s̄sus spēs f. in
grediant g. s̄sus nō s̄z a sup̄ficie refle
ctant posito q̄ f. s̄sus s̄sus: frigidū cōtra
gens. s̄sus calidū sit reactio q̄z si nō in
grediatūz s̄z t̄m fortificat g. in ager^o p̄
reflexiōes spēs q̄tuz fortificatur f. in
agēdo. Nō t̄m fortificat g. t̄m in resistē
do q̄tuz f. in agēdo quare f. ager i g. facia
butusmōi fortificatiōe p̄ talē reflexio
nez spēs et eodē mō ager g. in f. sic. n.
caliditas plus agit q̄ resistit ita spēs
caliditatis plus agit q̄ resistit. Cō
tra bec p̄cedit arg^o. sept̄ factuz qd̄ ē
hic formabo ut intelligat illd̄ expresse
q̄ hoc p̄cedet q̄ forte de sup̄fluitate
aliq̄ rep̄bēderet q̄ in cāu^o. I quo spēs
frigiditatis f. nō ingreditur g. ab ei^o
sup̄ficie in f. reflectunt. et sit spēs ca
liditatis g. nō ingreditur f. s̄z ab eius
sup̄ficie in g. reflectitur. sit reactio 2^o
ipm̄ inter g et f. alius deductis ergo po
tentia actiua caliditatis g. et spēs ei^o
reflexa ab f. in ipm̄. g. erit maior po^a
resistitua frigiditatis f. s̄z cū spēs
illi^o frigiditatis in f. a g. reflexis ergo
p̄ aliqd̄ quare accipio in g. unā ptes ter
minata ad extremū eius magis distā
ab f. que si foret ab alijs ita seperata ut
nulla accipet ab eis inuamētus alijs et
inuamētis remotis q̄ caliditate illa et
illa m̄tindine spēs. quas nūc in se bz
esset p̄cise tante potētie actiue q̄te re
sistitue ē totū f. et uocet i^a p̄s a et resi
dūz b. itē dimidū. b. in 100. ptes equa
les et p̄ia illaz 100. i^a f. q̄ contangit. f.
uocet c. et totū resistūz g. compo^o. f. ex
a et reliq̄s 99. 100. b. uocet d. et sequit
manifeste q̄ si in c. esset sua frigiditas
sic in f. et tanta multitudo spēs frigiditatis
q̄ta ē in pte equali f. q̄z adhuc p̄

certuz qd̄ et in data p̄portioe eēt d. ma
ioris potencie actie q̄ resistitue esset
agregatuz ex c. et f. aut saltem sequit q̄
aliqua p̄s g. nō q̄tāges f. p̄ certuz qd̄ ē
maioris potencie actiue. q̄ resistitue
sit resistūz ab i^a pte i spūs g. s̄z cū toto
f. cū p̄dictiōib^o oīb^o in p̄ort. p̄lone po
fins uocet g. i^a d. resistūz i spūs g. uo
cet c. aut g. f. sc̄ipit agere in frigidū in
tonis g. aut in aliquā ei^o ptes adequate
sc̄ipit agere aut in nullā adequate sc̄ipit
agere si p^a ergo imēdiate post hoc in
c. generabit friditas ab f. et c. p̄ certis
tēpus iēboas ab hoc c. generabit frigi
ditas in c. et imēdiate post hoc gene
rabit caliditas in c. a d. p^a p. c. m̄ et r̄
sione eius 2^o q̄ d. erit q̄tuz c. et potē
tia ad agēdū q̄z c. ad resistēdū qualiter
q̄q̄z dicat post hoc spēs reflecti in c.
Si in aliqua ptes g. adequate sc̄ipit f.
agere generando frigiditatem aut i^a est
equalis aut maior aut minor. si p^a aut
2^o eodē mō p̄cedit argumētū ut an̄ pa
tuit. Si 3^o adhuc magis sequit icōne
mēs q̄ prius illā minores ptes notan
do c. et reliquā g. notādo f. si successi
ue q̄tuz ad ptes g. ager f. i g. aut g. nūq̄
ager f. in totū c. aut tēp^o erit an̄q̄ ager
in totūz g. Si p^a quocūq̄z tēpo ze dato
in q^o in i^a cāu p̄cedit^o inter g. et f. f̄iēz
reactionē in medio s̄ illius tēp̄oris da
to si p̄s p̄ isto s̄ repassa nōtatur c. resi
dūz g. notet d. p̄babit oīo ut ḡn p^a me
diū illud s̄ a d. agere i c. caliditate qua
re nō darabit reactio p̄ totūz illud tem
pus cui^o oppo^o in cāu ponēbat. aut in
i^a 2^o medietate tēp̄oris i c. s̄ sit genera
biē caliditas et friditas. Si 2^o da^o s̄
in quo actio p̄mo fuit erit i toto c. quo
chq̄s an̄ illud dato p̄babit oīo ut an̄
in illo s̄ d. agere in c. cū t̄c d. erit potē
tia in agēdo q̄z c. s̄z cū toto f. in resi
stendo medietate p̄tis p̄ t̄c repasse cō
tangente f. nominādo t. et resistūz i p̄i^o
g. nominādo d. quare rē. Et cū alia di
gebat r̄ssione suaz stare ubi spēs g. in
g. rediātur aliqua pte et ab alia s̄sus
g. reflectātur q̄z plus resistat calca

ciētib^o f. q̄z c. ps repassa i p̄ius g. t̄f. p̄la
p̄portioabil̄r sunt. potētiōes spēs ca
liditatis g. ad calefaciēdū f. q̄ spēs ca
liditatis p̄tis g. nō repasse ad calefaciē
dūz c. pte g. repassam nā cū sit maior q̄
ricitas iter g. et f. q̄ iter p̄tem g. repas
saz et pte g. nō repassaz seu q̄z inter d. z
c. maior sit spēs caliditatis g. reflexio
unio et fortificatio i f. q̄ spēs calidita
tis p̄tis g. non repasse in c. pte repassa
quare rē. Instat q̄ p^a q̄rerē q̄z butus
mōi spēs caliditatis g. magis ab una pte
f. q̄ ab alia reflecteret cū oēs ptes f. a
p̄n^o sint equaliter q̄rie g. postq̄z f. erat
uniforū et nō potēt butus sufficiens
rē assignari q̄z ita ē d̄sc̄dū de multitu
die spēs p̄maz qualitatis sic de multu
tudine spēs colorū. mō 2^o cōez ac uerā
opinionē p̄spectiōis et p̄bop̄m̄z me
tauror̄z solē mōderat. suffi^o declara
re ac aliq̄ p̄uicant^o d. ala ab aere uni
formi i trāsp̄rētia 2^o cūis i trānsfeca
p̄cta ut ptes i trānsfeca nulla sit reflexio
luis aut spēs colorū. alr. n. m̄la in
p̄uicētia sequeret^o q̄ multa exp̄imēta
q̄neadmodū hoc anno cū 3^o m̄tauror̄z
publice legerē memoratū q̄z ita erit in
multitudine spēs p̄maz qualitatis et alio
rē sensibilib^o in corpore atato. f. q̄ in
corpore uniforni q̄tuz ad illud qd̄ d̄z
reflectere nulla sit spēs reflexio q̄z
r̄ssio nō secūra. Sic ubi suo mō p̄cede
ret q̄ta d̄sp̄tandū q̄ spēs caliditatis g.
reflectat ab aliq̄ pte f. s̄sus g. postq̄z
saz multē fuerat p̄ aliqua ptes f. n̄ sequit
tū q̄ p̄portioabil̄r sunt fortiores i f. ad
calefaciēdū q̄z i g. q̄z in supra d̄sc̄bat
dū iste spēs reflectit a 2^o medietate f.
et multiplicatur ita reflexe p̄ p̄mā q̄ta
exēpti i grediat^o g. nulla latitudo forti
tudis ab eis subtrahit quare rē. Et si
dicētur q̄ i tēmo f. q̄iungitur cū spēs
directus g. et nō in g. b̄ m̄b̄l et q̄z si di
cam^o ptes se iunare p̄ multitudinē spēs
p̄s q̄ assumit eē f^o si alr. se iunet ptes
ille spēs reflexe caliditatis g. nō q̄z
gant cū spēs caliditatis i g. q̄iungitur
tū cū caliditate spēs g. q̄ t̄c potētie aut

minoris q̄ spēs directe sole ab ea mlti-
 plicate in f quare rē. Lōra b° et
 pcedit argm supra factuz ad deducēdū
 q̄ in eadē pte sil' generat caliditas et
 friditas et suomō ut i° q̄ nūc nūc nota
 tus ē ponēdo reflexionē siēi quare rē
 In rñsōe ad argm qd ipe formauerat
 q̄ quartā suā q̄lōnē i quo pbat idē
 mediū sil' calefieri et frige fieri q̄q̄ ue-
 rus dicat tenēdo opimōne meaz et 3m
 mediū pmissū in alio tractatu qd iste pu-
 tabat a vitate dīcedē. Ipa tñ dīcs suis
 supra i rñdendo ad incōueniētia q̄ ego
 ex fūdamto tertij mei pmissi i alio tra-
 ctatu deducebā. ut dē manifeste repu-
 gnare qz dīc q̄ plura sunt resi° ne pō
 medij pping° b calefiat q̄ ne b calefi-
 at et friditas b et friditas illi° pū me-
 dij et spēs friditatis reflexe ab a plus
 resistit ne illa p̄ medij calefiat s̄ ex di-
 ctis ad icōueniētia nūc illd mediū per
 caliditate iuuare a ad agendū in b et p
 frigiditate iuuare b ad resistēdū cale-
 factiōi quare b nō soluz p frigiditates
 pūtiā s̄ et p friditate medij resistit ca-
 lefactiōib°. Item l3 spēs reflexe ab a
 fiam debiliores et debiliores in b tñ
 q̄mūo cū spēs friditatis directis
 fōtiorib° et fōtiorib° aut cū friditate
 q̄ plus et plus resistit cōiūgunt quare
 tñ resistit b p illas q̄mū medij quare
 rē. Itē infirmit modica i fortitudine dī-
 similitudo ē iter aliquas spēs reflexas
 in aliq° pte b et in aliq° pte aeris cū
 n° latitudo fortitudis spēs ut sapi° dī-
 cebat subito depdat quare si b calefit
 et aer sibi immediatus calefiat q° p3 cō-
 fiderant. Itē post q̄ 2m sua dicta in rñ
 dēdo ad icōueniētia q̄ ex opōitō tertij
 pmissi ihercēbā frigiditas medij iuuat
 b ad resistēdū calefactiōib° ipm tota
 suā resistētia ne b calefiat secūdu e i°
 exmū q̄mū aerē n° ē maior q̄mū ad
 fortitudinē tota summa resistētia ne
 aer calefiat 2m eius extremus secūdu
 qd contangit b ut aggregando frigidit-
 ates et spēs et iuuamēta oīa calculat
 ē de se manifestū et spēs caliditatis in

b fortiores sunt p aliqd i° suā resistē-
 tiā calefactiōi in b post q̄ b calefit cer-
 to q̄du in cōmō finato vsus aerē et in
 nulla pportione sunt minus fortes ille
 spēs calitatis aut nullomō sunt minus
 fortes in aere 2m et cōmū 2m qd acri
 imediat. g° et aer calefiat 2m illd cōmū
 g° nisi hec opimō se adiunet cum mea
 opimōe n° saluabit q̄ iste aer ppingu-
 b infiridari possit b ita calefacto ut in
 cāu pōtē quare rē. Ad argm g° illud
 si forte q̄ mea dicta adduceret dicat
 ut piz dīxi in meo cāu in alio tractatu
 et ut dīxi supra in b° cāu. et cū alteri°
 pbat q̄ pō medij ppingu° a nō debeat
 calefieri cum spēs friditatis et in illa
 sint fortiores spēs caliditatis. Rñ
 dētur q̄ l3 spēs caliditatis reflexe sunt
 maioris acuitatis q̄ spēs icidētes
 caliditatis cū eis mltō maior resi° re-
 sistit p qd spēs icidētes calitatis ma-
 iores hñt pportiones supra suā resistē-
 tiā q̄ spēs friditatis reflexe iō ab eis
 puenit actio nā spēs calitatis i° pte
 medij exmūb° iō resistit spēs reflexe
 frigiditatis b cū friditate remissa illi°
 pūtiā s̄ spēs friditatis b reflexis re-
 sistit calitas a et cū suis spēs iō dēti
 b° calitas illi° pūtiā medij et spēs cali-
 tatis a reflexe a b et tota illa resi° est
 maior q̄ p° q̄ rē. S3 b° mō nō uidet
 in oībus huius q̄sonare s̄ i mltis dī-
 sonare. p° si spēs friditatis b reflexe
 sint potēiores i agēdo q̄ spēs icidē-
 tes calitatis in eadē pte medij ppingu°
 a exmū et spēs frigiditatis icidētes
 i eadē pte exmū sunt fortiores spēs
 reflexis calitatis a i illa met pte exmū
 b° g° aggregat ex spēs reflexis et ex
 spēs directe incidētib° frigiditatis
 b in pte aeris imediat a exmūb° fort-
 erit ad agendū q̄ aggregat ex spēs
 caliditatis incidētib° et reflexis in i°
 pte aeris imediat a exmūb° in agēdo
 et cū illd aggregat spēs calitatis min-
 potēs sit in resistendo q̄ in agēdo 2m
 l3 seq̄ q̄ illd aggregat spēs frigidit-
 atis i i° pte aeris ppingore a erit ma-

gis potēs in agēdo q̄ aggregat spēs
 calitatis in i° pte aeris exmūb° in resi-
 stendo. Et si dicat q̄ b° totū ē pcedē
 siē argm plane pbat. Lōra ex b° seq̄
 rē q̄ i° pō medij nō calefit cū argm
 pōtē aut si calefit et infiridat nā sit
 aggregat illd spēs friditatis in i° pte
 aeris imediat a potēit actiue ut i6. et
 aggregat spēs caliditatis postq̄ min-
 potēs i agēdo in pbat ē sit potēit ac-
 tiue ut i7. et aggregat spēs friditatis p qd
 min- resistit q̄ agi sit potēit resisti-
 tie ut i8. et aggregat spēs caliditatis sit
 potēit resistiue ut i. cū dīdo. Lāns
 hic pōtē ita in bīs numeris supposito
 q̄ friditas aeris pib° i 2° min- agit
 calitate et eadē in 2° p1° resistit i ipa
 met in 2° p1° agit q̄ resistit q̄q̄ et i
 alijs icriminis pcedat argm ut q̄siderā
 n° caliditatis ptebūt tē ultra calefacti-
 om quā i icidēti i pte illa aeris ppingu-
 quā illd calefieri resistit aggregat
 ex spēs friditatis b directis et reflex-
 is et friditas aeris et aggregat ex spēs
 friditatis b directis et reflexis resi-
 stit ut i8. ergo friditatis medij minus
 resistit q̄ ut i4. g° calitas medij min-
 q̄ ut i4 resistit de q̄mū sunt mltā ali-
 quā q̄siderant dēa sua manifeste rē
 ultra aggregat spēs friditatis b in
 i° pte aeris ē potēit actiue ut i6. et ag-
 gregat spēs calitatis ibi resistit fōm-
 ut i. cū dīdo. calitas fō medij minus
 q̄ ut i4 resistit ut pbat ē. g° aggregat
 ex spēs calitatis directis et reflexis
 a et ex calitate aeris medij i resistēdo
 min- potēs ē q̄. s. cū dīdo. g° spēs fri-
 giditatis agēti i i° pte aeris imedia-
 tā. p° q° p3. et b ultra et cū a. qualibz
 pportioe maioris sequitatis fiat motus
 rē. et nūc aliud i cāu nostro i q° oīa ab
 a deducit resistit actiōi spēs friditatis
 b a eiz resistit tñ q̄mū possit iste sue
 spēs caliditatis. et nō ē dīcedū q̄ iste
 sue spēs tñ possit ex tñ faciat et cali-
 ditas aliud damus possit et faciat ultra
 illud qd possit et faciat spēs sue. si. n.
 a ipedit actiōes friditatis i i° impedit
 in corpore mltā sibi dissit p spēs suas
 utōes coiter et bñ dīdī q̄mū. g° spēs

a possunt tñ pōt a 2m tāqz et talē apro-
 pimatōes stante in alijs pitate aut. ergo
 illa pō medij q̄mū a sil' calefiat et
 frige fieri aut cū ista pō aeris frige fieri
 ut pbat ē. nō calefiat qd erat intēus
 et sua ultima q° nō u3 maior ē resi° ad
 spēs caliditatis q̄ ad spēs frigiditatis
 g° spēs calitatis hñt supra suā resistē-
 tiā maior ē pportione q̄ spēs fridita-
 tis supra suā resistētiā ut p3 ex se. et
 magis cū diceret spēs friditatis maio-
 ris acuitatis in i° cāu exstere spēs
 caliditatis q̄ rē. Lōra suā ultimā suā
 rñsōes in qua uoluit b calefieri et nō
 pte repassā a qz l3 pō a repassā sit ime-
 diata b spēs tñ caliditatis a sunt nobil-
 liter fortiores in b q̄ in i° pte i pmo
 a repassā facta pcedunt ea que supra
 sunt dicta. nā dū iste spēs caliditatis
 a reflectitur a b in a et ita trāsest a b
 i a nulla latitudine fortitudis et unōis
 imediate acq̄rit. ut q̄siderant ea que
 sapienter et dēmōstratiue nobis pspici-
 ut tradidit est manifestū quare rē.
 Nec p nūc ad lundē dei sūm et cetera
 nostri dicta sunt. Quoniam tñ hec op-
 imō subnūis fuit tñ meo iudicio nō in-
 regit ita posita vitate q̄sonat et pbat
 lūis sustineri pmissū p radiōz fracti-
 onē et spēs calitatis q̄ p reflexionē
 ut si p reflexiōes oppōitbat imagina-
 ri reflexiōes fieri mō mltū dīuerso ab
 eo q̄ nominat ē et hec facta erit mani-
 festa q̄siderant modū 2m in i° pte alie-
 rius tractatus nominatū quē 2m mōz
 et alias imaginatus fuerat tñ qz mltū
 et nimis picularis ē i° q̄mū. Nec ita
 dīxisse uolui n tñ ut saluare mea dicta
 in alio tractatu q̄ ego si redarguenda
 iudicasset qd medij potēit me illa
 repēndentem cognoscere oēs potēit
 seu. S3 qz ha i° esse exstimam et hec
 ua scripti cū cēs ad mōz nūqz occupa-
 rōib° ipeditis. Landat itaqz sit suū
 deus noster q̄ me saluū sua iūmā gra-
 tia faciat finis.
 Explicit tractat° de Reatiōe Pōbis
 Marliam i defensiōes dictoz suoz in
 pmo suo tractatu q̄tra Boiciā dīe
 nis i 467. i 7. May. k. 4

Difficultates quedaz misse p subtilissi
doctore ac pbonis monarchaz. d. M.
Jo. de marliano d. philipo adiute uene
to potentes ab eo dari responsiones.

mouebif uniform
ter p f tē

p^o q^o a nulla p^opor^ode moue
bis. ponat q^o b sit unū me^o
cui^o medietas supior sit unī foriter dif
fomī f^o resī^o mouit a p^o p^o ab uno ad z
gdu ut unū supra sitnato sit q^o medie
tas inferior unī^o diffomī in resī^o resī^o
mouit a ab s^o ad iz gdu ut s^o supra sin
lato et sit a gūe simplex figure pirāmi
dal^o bñ leni s^o et equalis cui^o supiciēs
plana sit inuadlata supiciēs pūf b unī^o
diffomī in resī^o ab s^o ad iz et sit po
tēne ut iō z expēdat latitudo resī^o tēne
ab u^o ad z^o p^o maiorē z^o maiorē p^o ut unī
formiter cūmo remissiori gescere ita ut
gduas z^o unīformiter moueri uideat tā
ta uelocitate qūta solz a p^opor^ode z^o p^o
uenit latitudo hō ab s^o ad iz expēdat
p^o minorē z^o minorē p^o b unīformiter
gradu ut iz gescere z^o cūmo remissiori
unīformiter moto z^o apparētā tāta
uelocitate qūta solz a p^opor^ode z^o p^o
nūre ita ut utraqz latitudo maneat unī
formiter diffomī s^o et unā alteri line
diata nīsi qūtus interpositio a i p^ore in
qua ē ipedit et sit f^ospus in quo p^ogres
sio istaz latitudinū fit b cāu ita posito
arguo ad p^oconē a p^otime in f^o erit line
diatuz supiciēs cui corrdēt p^oscie gra
dū^o ut s^o p^ota īteriori unīformiter dif
formis i resī^o et ille gū^o unīformiter
moueri uidet. g^o a p^o f^o unīformiter mo
uebit q^o p^o et b^o posita ē i cāu et ma
ior p^obat nā p^o nullū tēp^o p^ota moueri
uelocit^o q^o gduas ut s^o nec tardi^o et a nō
uebit. p^o f^o tēpus et sitz gduas ut s^o g^o p^o
f^o tēp^ota mouebit ēqueloctiter q^o illo gdu
q^o p^otime erit line^o illū gdu^o p^o et z^o q^o
q^o p^o et minor ēt nā erit p^otime i me^o
mīnus resī^o ēt q^o erit ein^o p^o et appe

tit deorsus moueri et m̄bil aliud ipedit
 illud moueri ut suppono cū cān. g^o per
 f. tēpus mouebit maior ēr pbat nāz p
 nullū tēpus teriatum ad p̄m^o mouebit
 a ueloci^o q̄ gradus ut 8 nec tard^o per
 nullū ēr aliud tēp^o q̄ sit p̄s f mouebit
 uelocius nec tardius t p f mouebit. g^o
 p f mouebit a c̄uelociter cū gradū ut
 8 q^o plane ē et m̄ior ut aī p^o p̄s aīti
 arguit qz si p aliq̄d tēp^o ad p̄m^o termi
 natū mouebit a ueloci^o q̄ grad^o ut 8
 sit illud d. Lōtra in p̄n^o d a et grad^o ut
 8, sunt sū et p d mouebit a ueloci^o q̄
 gradus iste ut 8 g^o p d erit a magis de
 oris q̄ ḡdus ut 8. g^o p d mouebit cū
 maiori rest^o q̄ ut 8 g^o p d mouebit a
 a minori p̄poriōne q̄ a z^{1a}. ergo p d
 mouebit tardius q̄ gradus ut 8 g^o ex
 cān q̄tine mouebit a p̄poriōe z^{1a} z^{2a}
 p̄s ēt p̄z qz si p aliq̄d tēpus terminatū
 ad p̄m^o f mouebit a tardius q̄ gradus
 ut 8 sit illud g^o p g tardius mouebit
 a q̄ gradus ut 8 g^o p g erit grad^o ut 8
 magis deorsus ut a z^o sufficiens c^o ut
 feriozem immediatū p̄t. b. m̄ius q̄ ut
 z^o resistēt ergo p a mouebit a ueloci
 us q̄ a p̄poriōe 8^{1a} ergo p g mouebit
 ut a uelocius q̄ gradus ut 8 cuius op
 p̄ositiū est dictū qd ēr p nullum aliq̄d
 tēpus qd sit p̄s. uelocius aut tardius
 mouebit a q̄ gradus ut 8 p̄z nā si per
 nullū terminatus ad p̄m^o f mouebitur
 a uelocius aut tardius q̄ gradus ut 8 t
 per aliquas p̄tem f tēpris mouebitur a
 uelocius aut tard^o q̄ gradus ut 8 ergo
 in aliquo istant f tēpris incipiet a mo
 ueri uelocius aut tardius q̄ gradus ut
 8 et post q̄d in illo instāt erit a cum gra
 du ut 8 si eim distaret a a gradu ut 8
 per aliqd distaret et per cōsequēs ante
 incepisset moueri uelocius aut tardius
 q̄ gradus ut octo in illo ergo instāt
 incipiet a distare a gradu ut octo uel
 uel ergo incipiet tunc a effc magis de
 orsum q̄ gradus ut 8 uel magis sur
 sus n̄ p̄m^o qz incipiet a moueri sus maio
 ri resistētia q̄ resistētia ut 8 t per
 consequētia a minori p̄poriōne q̄ a

dupla et ex consequenti incipiet tardius
moueri quod gradus ut 8 quare non inci-
piet esse magis deoribus quod gradus ut
8 non etiam 2^o quod sic in illo s^o incipiet et
moueri cum minor resit^o quod resit^o ut 2 et
p^oris a maioris p^oportioe quod a 2^o et ex
p^oris incipiet moueri uelocius quod grad^o ut
8 s^o incipiet esse magis deoribus quod grad^o ut
8 cum 0^o est dictum quod uelocius g^o r^ondens
addo quod a non crit p^o f^o c^oz g^out ut 8 sequit^o
0^o dicti a te sequit^o g^o necessario quod tunc
solumter mouebit^o. Quid non ab aliq^o
p^oportioe mouebit^o a p^o f^o ips^o p^oba^o quod
non a p^oportioe quod h^oet a supra g^out ut 8
quod sic tardius quod grad^o ut 8 mouere^o cum
0^o p^oba^o est supra nec a p^oportioe quas
h^oet supra duo quod sic uelocius mouere^o
quod grad^o ut 8 cum 0^o et est p^oba^o nec a
p^oportione quod habet supra aggregatum
ex resit^o in duo et ex resit^o ut 8 quod sic
tardius mouere^o quod gradus ut 8 nec a
p^oportione quod h^oet supra gradus modis
iter 8 et 2^o quod sic uelocius mouere^o a quod
grad^o ut 8 eadem cas non mouebit^o a p^o
portione quod h^oet supra g^out p^oportione
bit^o me^o iter 8 et 2^o quod cum ille sit ut 4
uelocius et mouere^o a quod grad^o ut 8 non
est igit in qua p^oportioe mouebit^o. It^oz
si a ab aliq^o p^oportione mouebit^o p^o f^o ips^o
a magis e^o 2^o sed ab it^o non moue-
bit^o g^o si ab aliq^o mouebit^o 7^o p^o 2^o magis
t^o q^om ita me mouebit^o a p^oscite sic g^o
ut ut 8 et iste mouebit^o uelocitate p^oue-
nire solita a p^oportioe 2^o g^o a si moue-
bit^o ab aliq^o p^oportioe mouebit^o a 2^o
minor est p^o na a supra resit^o ut 5 cum
una 2^o h^oet p^oportioe 2^o 13 resit^o tal^o
ut 5 cum una 2^o non est in p^ote resistenti ab
ipso ad 2 nec est sola que non sit p^o in
resistens alteri et parte difforni ab 8 ad
12 g^o non uidet^o quod possit a a p^oportioe
2^o moueri sic g^o p^o 2^o 7^o quod 7^o.

Aer b porētie ^{inequales} ^{1 po 1 q}
^{nitate equales} ^{7 in fi} ^{lites ofo equal}
^{medys equal} ^{7 reslūēb} ^{applicare q}

rum omnes resistenciam excedant et no
tabiliter per f tempus equelocitez pre
cise mouebunt omnib⁹ alijs inuamen
tis et pcedentijs remotis et aptitudib⁹
adhouen⁹ atqz in oib⁹ glus fuata pti^o
paritate. Ad hui⁹ qclonis impossibi
litate nō oz arguere qz data qclone a
pporione maior equelocet⁹ mor⁹ pro
ueiret sicut a data minor qz costet hēē
p impossibilis. Pro pbatioē qclonis
pono de a et de me⁹ i quo debz moueri
oto ut in cau p immediate supposita cō
clone ponebat et pono q b sit equale i
qntitate et i fi^o sile et i sit eius po⁹ ut
et fm ciuis suppositum planz applicatā
supposita ibi terminatur p resistētiā ab
p ad it et ubi ē grad⁹ resistētie in g et
arguo sic b pōtē equelocet⁹ mouebit⁹
cū qā in g p f ips et a et tque⁹ moue
bitur p f ips sicut grad⁹ ut s g p f
temp⁹ equenē pōtē mouebunt a et b
q⁹ p s et minor pbata ē i deductōe ine
ditate qclonis suprapōtē i maior enā
p arguēdo pōtē nūc de b ut i qclone
pcedētia arguebat de s et erit tota con
clusio manifesta quare et cetera.

In omni posteriori t' ipso
erit a non variata in
po^a archa^az ang^az a me^a plus resis
tenti q^a in priori t' tamen in oi^a po
steriori t' t'p^a ueloci^a mouebit a q^a i
p^aori eiusdez oib^a alijs a me^a deductis
q^a b uideri irroab^a n^az si q^a e^a uere
eadem po^a ueloci^a moueret cū resiste
tia maiori q^a cū resistentia minori cete
ris pib^az q^a cōi op^ainōi e^a h^aus. Pro
pbatōne p^aclōis pono q^a de b ut i p
batione cōclōis i a mouebitur unifo
miter per f tēpus q^a a nulla propor
tione mouebitur scilicet q^a una medietas
cuius sit uniformis diffōrmit^a resistē
tiā ab uno ad z gradu ut. i. supra si ma
to z p^ano q^a latitudo resistētiē ab. i. ad
z p^agrēdiātur per maiorem partem z
maiozem x^amo cuius remotiori quā
scēte z ita in extremum eius trāscūns

in f ipre interdet motu a gradu solito a
pporitione 3^a puenire usq ad gradu
velocitatis solutis a pporitione 3^a sex
q 3^a puenire intendat tñ dicta latitudo
resistente in f tempore uiaformiter fz
ptes eius r sedm tempus per unuz gra
dus latitudo uero resistente que e ab g
ad iz pgreddat p minus s b m r minus
ita ut iste latitudines sint imediate r i
tendatur etiā h latitudo in f tpe unifō
mutp p unū g dū fm temp r partes ei
Sic po^a simplr motua deorsus i b
me^a figure piramidat lenis r polite po
tente ut i6 cui^a plantis contāgat nunc
cūmz remissi^a latitudinis resistente
que est ab 8 ad iz r uocet extremuz re
missus dñ^a latitudinis k q tuncunq
g dū sit am erit in illo tpe r pbatuz
9^o sic equuelociter mouebit a cuz k
r k ueloci^a r ueloci^a ergo a ueloci^a r
ueloci^a p 3^a r etiaz minor ex casu r
maior pbatuz p nulla ptes f a mouebit
ueloci^a q k nec tard^a r p q lz ptem f
a mouebit r k mouebit g^a p f tps. cū
uelociter mouebit a cuz k 7^a plana ē
r a^a cui^a p minori est mani^a p meo
ri probat ut in q tione supins allegata
r ē p^a in ordine qz p nulluz tps termi
natus ad pncipuz mouebit a uelocius
aut tard^a q k p nullū ē aliud tpus q
si p f mouebit a ueloci^a aut tard^a q
bz equue^a mouebit p f est k 7^a ex al
sumptis supra p 3^a r a^a p p^a pte ē mai^a
nam si p aliquod tpus terminatus ad
pncipū mouebit a ne^a q k g^a p illū
erit a magis deorsus q k ergo p illū
temp^a mouebit tard^a q k a pporitōe
2^a g^a tard^a q k g^a nō ē magis deor
sus q k si p aliq d tps tard^a q k ergo
erit a minus deorsus q k g^a mouebit
a maiori pporitōe q 8^a g^a uelocius
q k ergo erit magis deorsus q k eod
modo p nullū aliud tps nō inchoatus a
pnc^a p a ueloci^a aut tard^a moueri q
k qz i aliq^a o scipet r arguit ut in me
diare an^a r ut i q tōe sup^a allegata ar
guebat r tñ a erit po^a simplex n uariata
r circūdata a me^a p l^a r p l^a resistenti

ne se^a imediate ex cāu g^a p 3^a to^a q^a qz
rē.
A infinite tarde moue
bi^a p
anū ymo ēt mouebit infinite tarde. Ad
hū^a q tōmū impossibilitatē nō arguē
Nā i quolz o intraseco bñ^a anū cēt a ubi
i pñ^a r p qñs nō ēēt mo^a n3 moueretur
pro pbatōe pono q imediate supiori
1000 supioris b medij sit rest^a diffor
nis a 4 ad 8 g dū ut 4^a sursum sita
Et g dū ut 8 deorsus r ita difforis ut a
po^a simplex ut 8 figure piramidat^a cū
planities sit deorsus sufficiat illā medi
etates difforme i bo^a tōz p rāre mo
tuz suuz uniformiter usq ad n g dū rest
tēdo. Et extēdat imediate inferiori n
li^a 1000 supioris b medij lau^a restēne
difforis ab 8 ad 4 ita oio difforis sic
f^a q extēsa ē imediate supiore g dū tñ
ut 8 i i^a medietate inferiori sursum sita
to r g dū ut 4 deorsus. Et i reliqs 999
1000 b nulla sit resistentia sit a i exmo
supiore b medij scdm sufficiēs planā
contanges illud r nullo p horam sum
raz aut aliqūā pte ei^a uariet rest^a in b
Et ex casu q infine bore erit a in pū
cto medio 1000 supioris ubi f^a ē g dū
resistente ut 8 r latitudis i medietate
supiori extēse r latitudis imedietate
inferiori illi^a 1000 extēse. Sit nunc
finis illi^a bore. Et sit a cum gradu ut
8 r uolo q si in tempore sequenti hoc
instans a mouebitur deorsum q latitu
do resistentie difformis que est in pri
ma medietate supiori extēdatur p
maiozem r maiozem partem extremo
remotiori eius quiescente r ita ut quo
cūqz instanti dato temporis in q^a a ma
uebit equuelociter progrediatuz gra
dus ut 8 sicut in illo mouebitur a quod
constat esse possibile postqz in illo pos
set uelocius moueri ille gradus qz a r
etiam tardius potest moueri ille grad^a
secundum apparentiam qz a potuerit
am equuelociter moueri. Si uero a
non mouebitur post hoc instans nul
lo modo uarietur latitudo resistentie

dēa in b ita etiam extēdatur latitudo
que est in secunda medietate illi^a 1000
si ista que est in prima extēdatur r re
maneat ita difformis sicut nūc r imedi
ata pme^a iē nē. Et pbat^a q^a b casu ita
posito. Nā q a mouebit r nūc scipiat
moueri qut moueat p 3^a qz si nūc nō mo
uet^a g^a nūc desinit moueri r non scipit
moueri r erit p tps p^a b ut suppo^a cuz
to^a casu g^a signabile ē tps p qd qescet
ichotat a pñti o sit illud f^a arguit. q
p tpe qescet a ergo p f tps n^a fiet uari
atio resistentie i b g^a a i medietate p^a b
mouebit p^a q^a p 3^a p 3^a p 3^a p 3^a p 3^a p 3^a
qz a ponit supiore pte b medij termina
ta ad 8 p rāre in bo^a ita sufficiet in
feriore pte b qñt oio disposita i bo^a
p rāre g^a imediate p^a b mouebit i z^a
p rāre medij sicut imediate an^a mouebit i
p^a g^a n^a q qescet p f tps r ita oio pba
bit q p nulla aliud tps terminatum ad
pñs o qz imediate p^a b o qd ē pñs a
mouebit ita tē ultra imediate an^a b infi
nite tarde mouebit a g^a i medietate post
b infinite tarde mouebit a Et g dū ut 8
equuelociter cū a g^a a tñme erit cū g dū
ut 8 g^a tñme infinite tarde mouebitur a
b ultra^a q^a p qñ in tali me^a ita disposi
to nō p r po^a ut 8 indata g dū ut 8 ex
tēs infinite ne^a moueri usq qz p annū
r 1000 annos infinite tarde mouebit a
r ita q^a 8 a qz rē.

Rationes date p d. Philipū aduā ne
necū pōit^a q tōmū r argumētū r rōib^a

Respondet ad rōnem p
p^a q tōmū q
ē q a mouebit unū p f tps qd a nulla
pporitōe mouebit admissō cāu q b sit
unū me^a i cui^a medietate supiore sit la
titudō resistentie uniformiter difforis ab
i ad z exmo resistenti supiori sita^a r i
medietate inferiori sit lau^a resistentie ab
8 ad iz exmo ēt resistenti supiori sita^a
r q lau^a supior p mai^a tōz extēdat i i
ferior qñt rāte ita qd exma illaz lau^a
que sunt z r 8 mouebitur inferi^a tāta ue

locitate qñta solz puenire a pporitōe 3^a
ipso sbo n local^a moro alius cñmī ista
ruz latitudinis f i r iz qescēb^a qd ē
fatis ymaginabile r q a sit u^a mobile
figure piramidat^a qd sit 3^a sufficē pla
naz applicatuz r imediatū cñmī dēa p
latitudinis sic motus qd sit potēte ut
i6 r sit f tps i quo fiet pgressio istaz
latitudinis mō dēo quo cāu stāte argu
tur deide ad q tōmū rē. Rñdet q
a a certa pporitione mouebit f a ppo
tione 3^a que ē a i6 ad 5 cuz una 3^a qz
ita uelociter mouebit sicut illa extē
ergo ab equali pporitōe 3^a i^a mouebit
tur a pporitōe 3^a ergo rē r ista pro
por^a ē potēte a ad totā resistentiā sibi
actu resistentes que est ut 5 cuz una 3^a
que resultat ex resistentia supiori r
inferiori cui est imedians a ut sibi re
sistat quoniaz resistentia inferior r si
sit ut 8 tñ qz extra ipsaz est a r ipsa n
quiescat sed descendit r cedit nō resistit
a ut 8 i3 ut 3^a r modicus plus. Pro
quo est notandū q alio^a resistit resiste
ntia aliqua i motu locali mobili exstēte
intra se r mobili extra se imediato si
bi. Nāz mobili intra se semp tantus re
sistit qñta est sine moueat sine quiescat
r cuilibet mobili potēntiori r debiliori
ri equaliter resistit ceteris paribus in
figura rē. Sed mobili extra se imedi
ato sibi non semper tantus resistit qñta
ē nisi figatur r quiescat. Si enim mo
ueatur r cedat non tantus resistit r q
to plus cedit tanto minus resistit nec
cuilibet extra equaliter ymo interdum
plus fortiori resistit r minus debiliori
r hoc ex natura ipsius resistentie mo
te quod figuratiter uidere licet si sit
unus mediū b in cuius medietate supe
riori sit resistentia uniformis ut unū
mūa ut 8 que constringatur r superior
dilatetur r sit a unus mobile ut 4. ine
diate superiori imedians tamē extē
mo resistentie ut 8 certū ē q descendere
extremo resistentie ut 8 a mouebitur d
orsum si n. resistet a tñ qñta ē neqz

Ad rationem pro^a con
etione sicut rñdes q̄ a z b potentie in
equales equenociter mouebuntur a pñ
ter ab equali pporitõe cū rest^a mediet
tatis inferioris plus resistat b potētia
ri q̄ a q̄ rē.

Ad rationē pzo 4^a 7^o loc
que ē q^d aliqd
infinitē tarde mouebit p^r ānā ymo moue
bit infinitē tarde. Rñdet admissio cau
q^d in sferi orō medietate 1000. pñs b me
dy sit resi^a difformis a 4 ufqz ad 8
dir ut 4 sup^r sit uato 7 ita sit q^d a mo
bile poterit ut 8 scriptis moueri sup^r
ubi ē qd^r ut 4^a possit eā tōz ptransire
i l^a bo^a reitēdo motū suū ufz ad n^o qm
sic ē possibile diden^o latitudinē resistē
tē i ptes pportōales ppor^o 2^a 1^a 7 me^m
i ptes pportōales pportōe 4^a ut^a ma
iori. Et imēdiatē pportōe sit resi^a dif
foris ab 8 ad 4 7 sit^a extēsa imēdiatē
sferi dī sic extēdēdo resi^a i p^a pter
B q^d in 2^a grāduz ut 8 sit sup^r sitū
tūz 7 q^d cū ē erit i fine pme pñs si ul
teri^o mouebit qd^r itētor scēbe resistē
tē scēb equelociter moueat 7c. Dicit^r
p a i p^a 4^a p^rāribit pñā medietatē
tāqz pgrit ufz ad ult^o pñctū pme pñs
cū pme medietatis 7 sic qesct n3 am
li^o mox cūf nec poterit moueri. Rō
z ptransit pñā medietatē 7 n^o p^r p^rā
re 2^a me^m nec i cūp moueri p cū ē qz i cū
it p^rāy re pñā ab extēmo resistēte
sup^r q^d bēi pportōez maioriū i equali
utis 7 qdū mo^m p ipāz pueniēdo ab
mo extēmo ad aliud cūf pñctū i trisco
p^a mobil^o corārit i me^m resi^a b^o po^a
p^a 1^a a. 13 si debz i cobare motū i 2^a me
ente cū i cūpāt ab extēmo itensiori o3
i motu a cūfz pñctū i trisco cū^o i cor
ideat qd^r ut 8 resistēte cū quo moue
ur qd^r ē impossibile. Sz replicabit ali
cū a mobile ptransuerit pñā medi
etēz cōuertat medietas sup^rior cūz
o a 7 regrediat i p^m a sicut ali regre
l^o motus 7 equelociter moueant de
mēdo qdūz resistēte cū a. Rñdet
admittēdo casuz tanqz simplicite^r
possibile n. n. ē possibile oīs a mēdi
e sup^riori latitudie sup^riori cū a mo
a regredit sic q^d i l^a lat^o resistēte
igat extēmo cū^o itētorū equē^o mo^m
7 rō ē qz moto i^o qdū statū variē^o
pñs pportōatū latitudinis et i mdy
regrit ad hoc q^d tale mobile possit

te subtilissime sunt quibus nunc non occurrat alie melliores ab Iconiementibus quae aut volutarie dictis remotiones usque sunt modo citi ad magis consonantes. Circa tamen illas duarum primo quia primas rationes et suppositum ut notum in illis primo non atque meum equaliter resistit omnibus mobilibus motis ad intra illud mota latitudine et est quiescente in figura ceteris potestate supposita quam illo dato sequitur conclusionem Iconiementes ut ibi. s. q. aliquid due. Inequaliter potestate ad intra meum equaliter illis resistit et quocumque movebatur in figura atque omnibus aliis supposita paritate. Et quod meum plus et plus resistit dato mobili et tamen illud mobile velocius et velocius movebatur. Et meum minus et minus resistit et tamen tardius et tardius movebatur in figura mobili et estis gravitate potestate supposita et omnibus extrinsecis inuicem et impedimentis remotionis. pro probatione prime pono quod a habeat gravitates potestate ut 8 et leuitate potestate ut una figure pyramidali b utro sit equalis a oio illi sit in figura cuius gravitas sit potestate ut 9 et eius leuitas sit potestate ut 1. et contineantur in medio aere per totum uniformiter resistit ut 3. et oio eodem apluribus hinc meum ab eisdem de figuris suppositis planis nologis pro am dimas quod meum intra planam a et b ambulet resistit aeris sit oio quod ad quod successe quod ad ibi successe. s. rata quia solis motus mobile motus a potestate ut scilicet a suppositis planis illis uertit. s. oio decedit nologis quod tamen aere resistit ut 3 creet deus supra superficies planam a et b quibus expedit ad prohibendum natus et ad p

bibendus ne me^m sup^o plantis a^z b^z
 motu a^z b^z resistat. Et q^o me^m sup^oius
 non descendat ad pbibendus uacuum
 neq^z inferius i^z pbibeat de^o illud mo
 neri. Quis casus satis est motu^z possi
 bilitas. uel ergo a^z monebit tardius mo
 bili moto a^z p^oportione^z uel uelocius
 uel equenelociter. Si^o ergo ine
 diate post hoc non erit imediata^z planti
 ti^z, plant^z aliquod mediu^z ei resistes^z
 aliq^z me^m sup^oius non resistet motu^z
 p^opter tales eius applicatione^z sed pos
 us iutare uidetur. g^o monebit a^z p^opor
 tioe^z 8^a. si 2^o g^o mo^z i me^m resi^z ut 3^o g^o
 mo^z a^z p^oportioe^z 2^a g^o tardi^z q^z a^z p^opor
 tioe^z 3^a. Si 3^o g^o plantis a^z q^z erit
 imediata seri ut 3^o resistet^z z supra sup
 ficiē hanc planā nulli ē uacius p^o caus
 g^o a^z monebit continuo ad intra mediu^z
 uisiforme resistens ut 3^o a^z criti intra il
 lud. Eodemmodo pbabitur penitus g^o b^z
 mouchitur equenelociter sicut mobile
 motus a^z p^oportione^z 3^a z quod mouchi
 tur ad intra me^m uisiformiter resistes
 ut 3^o. Quare per primā partes suppositi
 equaliter resistit illud mediu^z motu^z
 a^z b^z motu^z b^z t^z a^z b^z inequal^z poten^z
 equenelociter mouchunt i medio equa
 liter illis resistenti cū equales sint eoz
 resistentē intrinsece ex cau et extrinse
 ce et nūc pbato. ex prima parte suppo
 siti. 2^o q^zlo p^z ubi stante cau de a me
 diu^z in bo^z uisiformiter p^o totū in resi^z
 cresceret a gradu ut 3^o usq^z ad gradum
 resistentē ut quomoz illa t^z ambilatio
 fiat uelocior z uelocior ita ut tanta ue
 locitate incipiat fieri a q^zta solet mo
 ueri mobile motus a^z p^oportione^z 1^a z i
 tendere in bo^z usq^z ad uelocitate^z tāā
 a^z q^zta solet mobile moueri a^z p^oportioe^z
 4^a. 3^o a^z p^z o^z remissa resistentia
 uisiformiter a^z 3^o ad z ambilatioe tar
 dius^z z tardius ifacta ut satis ueniū p^z
 aiel potest deducendo primā cōfōnes
 pont cat^z isto^z g^o a^z bēat grauitatē potē
 tē ut 8^o z leuitatem potente ut unum
 z sit figure quadrate habens superfi
 cies lenissimas scōm supficiem planas

egne distans orizonti. Et aer p totu re
sistat ut 3^a. Et ymaginor duas lineas
egne distantes ad intra quas moueatur
a in aere p totu inuicem dimissus ne
sue p tangentes a quatuor u^a sit e d a^a ho
e f r ambulet deus resistentiā aeris in
terceptu interillas duas lineas r in
a sbito qm ad gradus r successiue qm
ad sbitu incipiendo ab a ueris deorsu p
cede pdo tanta successione qta solz mo
ueri mobile motu a pportione 3^a r q
qualibz aer exis ex bas lineas r q erit
ex haq lineas in hoc tpe resistat r re
sistat ut 3 r pono oio q d b si qm
ad figura qritate r me^a r alia sicut d
a nisi q b habeat grauitates potēte ut
g r leuitate potēte ut minus r deducit 3^a ut
prima ut supra. 2^a Et conelō r 3^a ut
supra deducant retenta mag^a parte ca
sus nunc possit. Uel in casu natura
liter possibili arguat cōtra primā pte
illius suppositi qz data ueritate illi se
queret q a in prima hora erit maioris
potēte q in 2^a r euz equali resistētia
oio mouebit in 2^a hora sicut in prima
r in 1^a ueloci^o mouebit in 2^a ho^a
q in prima g^a d irrationabil^o ut man
fesse ps. Pro cui^o pbatione ego sup
pono q si terra non esset nāl^o locata r
plus grauitaret portio terre que ē a cē
tro mundi uersus nos q illa que ē ex
alia parte centri pars illa que p aliq^o
e cēt ultra centrū mundi non resistet p
allo o motu totius terre ad locū eius
naturalē ymo inuaret positus ut centrū
totius terre fieret centrū mōdi h sup
positus po^o r pbatum a calculatore.
pono ergo q terra nunc sit nāl^o locata
ita ut centrū grauitatis eius sit in me^o
mundi r uolo q in hac hora pars tēre
que ē a medio mundi p^o nos leuiffice
tur qm a^a nō mutata i grauitate ita q
ad hoc q centrū grauitatis eius i fine
huius prime hore erit i medio mundi
pro tunc erit expediens moueri terrā
totaz uersus nos aut esse motaz p digi
tales qritates in 2^a uero hora leuiffice
nū magis r tū q si infine secpe hore

erit terra nāl^o locata erit mota terra
uersus nos in 1^a secunda hora per de
cem digitos hoc casu posito probatur
q nā si tota terra uocetur a pater pto
q a in scda hora erit minoris potēte
q in prima cum in secunda hora erit
scdm partes magis tenuificata q erit
in prima r in nulla eius parte erit addi
ta grauitas q etiaz mouebit euz equali
resistētia in 2^a hora r in prima pater
naz continetur in aere uel in aqua r mo
uebitur per illuz aut per illaz r ille nō
uariabitur in resistētia similiter nec
aqua ut cum casu suppo^o uel addit igit
tur ex prima parte suppositi in respon
sione equaliter resistet aer r similiter
aqua in scda hora r in prima q autem
uelocius mouebitur in 2^a hora q in
prima etiaz pater nam in 2^a hora p^o
sibit a qritates r digitoz in p^oia ho
hora solum qritates digitales q pater
quia in scda hora a mouebit a propo
sitione totius terre ad resistētia aeris
r aque a qua uerissime ē possibile pos
se in hora maius illo spatio spatium p
transiri non pertransibit tamen in 2^a
hora maius spatio r digitoz us i pri
ma minus spatio uel digitū nam aliter
ex se moueretur ultra locum proprium
r a loco in quo esset naturaliter locata
ad locum in quo uero esset naturaliter
locata quod est inconueniens quare ps
3^a. Et parus isto nariato casu r q re
sistētia aeris minoreretur uel maioreretur
posset 2^a r 3^a conclusio deduci r etiaz
quedam alie que irrationales non du
bito uiderentur deduci sed h ita suffi
ciat. Cōtra 2^a pte suppo^o sine nōt
i i p^a r nōtōe ēt du^a nā illd mediū ita
i res^a uariati ut po^o pbatōe ueloci
prime mere naturaliter resistit ergo
equali resistit oib^o motis p illd in q
ritate moto p r si r applicatōe eozuz
suata pitate atz nū in sibi pte medij pos
tis g^a si plus resistet potētiōi qz dū
liori i dēis egate supposita q^a patz qm
tū mō^o p resistet f3 uel^o sui pōte itē
extēda i la^o ne^o r ue^o r se^o ex dictis

ibi q illud me^o et m^o et m^o resistet
motu a miorabil^o g^a res^a medij respe
ctui a pono g^a q a p^o n^o eq pportioabil^o
minorer po^o a sic res^a medij. et seq^o
q rinue a mouebit ab equali pporti
one quo cūqz eis oti dato in 1^o erit eq
pportioabil^o miorata po^o. a sic res^a me
dij g^a i illo oti bēbit a supra me^o p^o
se illā pportione quā incipiebat habē i
p^o. p^oia dicta uariatiōz potēte et me
dij mēsuratis. sic eis se. babz po^o a in
p^o ad po^o a in illo oti dato q ita se
babz res^a medij i p^o ad resistētia me
dij in illo oti dato r ita p oti oti argui
pōt qz ex eadem pportione continua
mouebit a r tū qm. Inuēdet motū suū
nā sep erit uel cūqz sup^o p^ois magis re
sistētis r itē ueloci^o r ueloci^o mouebit
ex cū qz sequit i p^o mēis q ab equali
pportione motus uelocior et uelocior
p^oueret. Itē sequit q ex res^a medij
superioris et inferioris minime sit res^a
certa p^oia. 5. cū uno 3^o et tū si medium
superius ex toto ambulare p^oise resiste
ret solū me^o inferius ut 5. cum uno 3^o
stante cū in alijs ut pōius pp^a r elu
sioe q^a est irrationabilis nā plus d3 resis
tere q po^o ex me^o superiori et inferiori
q solus inferius r si ceteris p^otas ob
seruet q^a ita ē. Et eis cū dederet lantū
do ab 8 ad 12 p minorē et minorē p^oez
sic po^o est. In cū p p^a r elusione et
ambulare successiue me^o. qd erit su
pra. a pportione 3^a illud exmūm resi
stet ut 5. euz uno 3^o et nihil ē sibi resi
stēs q^a rē. Itē totus me^o superius ab
uno usqz ad 2 ē dimissus ab a r est iuxta
sufficiē medij ut g resistētis r a ē tal^o
figure ut nullo modo medij superi ipe
diat eius motus r illi motu resistat g^a
ex resistētia medij superioris r ex resi
stētia medij inferioris nō fiet una re
sistētia ad motus a cū oppo^o pōtur in rā
sioe. Itē seq^oret ex ibi dictis quod ad
oib^o pūctus dati medij resistētis resistē
tia r tū illud me^o pōte tū resistēt in
casu p^o q si nō remitteret resistētia p
illud mediū alijs p^o q^a est icōueni

es q. n. aliquid me^o tū aut plus dbe
at resistere euz erit p totu subtili^o q
cū esset grossius in reliquis seruata pa
ritate r applicatōe potētie eadem re
manēte uidet icōueniens pbat tū pte
quentia naz si ad omnes pūctus medij
remittatur resistētia in hora per gra^m
medij ultra uariationē que fiet p p^otes
siones latitudinis quā uolo oio fieri sic
ē in cū p prima r elusione p3 q euz a
r tūme. mouebit ad cā pportōe 3^a q
p^oise equaliter resistet hoc medij fa
cta subtiliatione. per totum sicut mul
la ultra p^ogressiones latitudinum fieret
subtilitatio posito etiaz euz hoc q po^o
a moueretur in ho^a usqz ad 17 r a con
tinuo mouebit a pportione 3^a r i p^o
cipio resistebat sibi medij ut 5 cū ano
3^o ergo nec nunc plus r p^o resistet fa
cta eius subtiliatione q nō facta ultra
p^ogressiones. Itē datus medij in
grossabit per totu r tū pōise eades re
sistētia mobili eodem modo applicato
equaliter resistet sicut ēt in oib^o alijs
seruata paritate. q^a uidet icōueniens r
pbat ut imediate superposito q ultra
p^ogressione latitudinis latitudo resiste
tie que primo erit uniformiter diffor
mis ab uno ad 2 ita in omni pūcto ma
torer in hora q in fine hore erit unif
miter difformis ad 2 ad 3 r alia latitudo
etiam ita maioreretur ut in fine hore
erit uniformiter difformis a 2 ad 3 r
pōnātur oia alia sicut p^o prima r elusi
one missa. Item in casu a moto eq
uelociter sic po^o. In casu nihil resistit
sibi medij inferius uel solus in 2^o g^a
stante in medio r figura r potētia r a
plicatione a paritate neqz nunc resi
stet uel solum resistit ut 2^o q^a p3 satis
r a^a pbat pono q stante casu de a r
medio r p^ogressione latitudinis q illd
ut possum est p^o probatōe conclu
sionis prime misse que est q a mouebit
aut uniformiter p f r p^o qd amilla p^o
portōe mouebit q a sit alligatū p fine
ad unum brachium equilibre ita ut p
per pondus in alio brachio habeat

a resistētia ex ista aligatiōe in descē
 dendo ut 3^a cum uno 3^o et quēto nungā
 a mouebitur equiuelociter cum extre
 mo superiore partē medij difformis i
 resistētia ab 8 ad 12 aut uelocius aut
 tardius si primus ergo solus a babz re
 sistētiā a medio ut 2 nam mouebitur
 consimpo a pporitiōe 3^a ergo mouebi
 tur cum resistētia ut 5 cuius uno 3^o sed
 habet resistētiā ut 3^a cuius uno 3^o ex p
 te equilibre ergo habet solū resistētiā
 ut 1 ex pte medij 3 ut 2 resistit medi
 us supius ergo p nū bil resistit mediū
 inferi⁹ ut salū sequit⁹ qd ex resistētia
 medij superioris et inferioris sit resi
 stētia ut 2^a arguo sic. ultra hoc medi
 us ita uariatū resistit motui a tante po
 tentie qūtiatō et talis figure et talis ap
 plicatō ut 2^a ergo in his supposita pars
 rate p tū resistit 3 si abscederet sum⁹
 a remaneret tantē potentie et qūtiatō
 qūte nūc et cōsiliis figure sicut pūc et
 medio suabit paritas ergo ēt abscedit
 fūne solūm resistit mediū illi ut 2^a et
 ita ut mouebit i medio magis resistē
 tiā qd ut 8 aut a pporitiōe 8^a naz uelo
 citō fieret motus qd a 3^a. Si 2^a ergo
 mouebit ad intra mediū magis qd ut
 8 resistens et plusdū equilibre resistit
 motui a ut tria cū uno 3 ergo mouebit
 tardius qd istud extremū. Si 3^a ergo
 mouebit cū gradu medij min⁹ qd ut 2^a
 resistit ergo absolute cum minōri resi
 stētia qd ut 5 cuius uno 3^o ergo qd a p
 portōe 3^a ergo nō tardū illo extremo
 Itē ut supra hoc mediū uariatū i resi
 stētia et nequaquā motū locale postq
 mere nālū resistit tū resistit mobili tā
 te qūtiatō et tal figure in tali loco ita
 posito. Sed mobili tantē qūtiatō qūte
 a cūctōes figure cū illo et eodē modo et
 in eodē loco medij applicatō potentie
 ut 6 resistit hoc mediū ita uariatum ut
 2^a ergo et iāz hoc mediū solū resistit
 a ut duo ergo nō resistit ut 3 cū uno 3^o
 7^o p3. Et a^m similiter pro prima parte
 et etiam pro secunda nam mobile tale
 potentie ut 6 possit in extremis illarū

latitudinis nō ueloci⁹ neqz tard⁹ mo
 uebitur qd i^a extrema ergo mouebit
 a pporitiōe 3^a ergo rē. Itēz sicut
 probam⁹ calculatō i motū locale si se
 se inuāt ptes sicut in motū alteratiōis
 sed solū ille inuāt se quas o3 aliquo
 motū moueri moto mobili aut mobili
 copati moueri ut motū locale dūctiōis
 rarefactiōis aut cōdēmpatiōis. sed q
 dūctumqz duobus mobilib⁹ equalis qd
 titatis et figure et eodē mō mōdū o3
 qūctiōis applicatō equiuelociter in
 mediū o3 qūctiōis et tū parte istorū
 motū tū pte in uno o3 moueri de
 mediū motū locale dūctiōis rarefacti
 ois aut qdēmpatiōis qūctiō in alio siue
 i^a motū fuerit equalis potentie siue i
 equalis ergo quibuscūqz talib⁹ motū
 localiter equaliter illa media resistit
 7^o et aūa satū p3 nulla n uidet rō pp
 quā magis uni qd aliq moto debeat me
 dius istud resistere cū non resistat nī
 si aut p diuisiōē aut pp motū localem
 rarefactiōes aut qdēmpatiōē suarū
 ptes et i hys ē ex toto paritas respectu
 um⁹ motū et respectu alteri⁹ qd rē. Itē
 a in i^a bora diuidet aliquod medium
 illud ergo qū dide resistit a ut 2 et mi
 nus qd ut 8 aut 8 aut p plus qd ut 8
 ita p3 nā me⁹ nō mō loc⁹ p3 pp gres
 siōes latitudinē sed solū pp motū a
 sed in quolū pte b⁹ medij ē resistē
 tia totalis illius pūcti ut 2 aut resisti
 ois qd ut duo aut ut 8 aut itēpior qd ut
 8. Et quibuscūqz dicat legē qd aut moue
 bit a minōri pporitiōe qd 3^a aut a ma
 iori qd rē. Postq ergo illud notatū qd
 qd subtilissime possit sit non mibi tol
 lit omnē ambiguitatē us ex toto secure
 uidebunt fortassis date solutiōes ad
 illas primas tres qūctiōes que forta
 sis ut mibi misse sunt ita directē. hō
 non mutato a me ponent⁹ cū ad locū
 deueniero in libello meo ubi erit ad il
 las conclusiōes rēndē. comedāde tū
 fuerunt istē responsiōes tam sūbles.
 Circa responsiōes ad ultimā qūcti
 ois dubitatur cū dicat qd si debz in

scobare motū i scōa medietate cuius lei
 par ad extremo inuasiōis o3 qd i motū
 a cūctōis pūctio inuasiōis corādeat
 gradus ut 8 resistētie. naz dato qd cum
 a pētrānsibit scōas medietate erit tū
 a resistētia ut 8 qd tū facta pgressiōe
 minū resistit me⁹ qd non facta et nō fa
 cta moueret p illud ergo facta mouebit
 tur et min⁹ resistit qd ut 8 ubi erit ex
 tensi⁹ illi⁹ latitudis sicut i ex⁹ suo cū
 exemplariter declarēt nōbz p p⁹ rēst
 one a potētie ut 4 erit qūtiatō tū g⁹
 resistētie ut 8 sitūat⁹ et tū mouebit in
 illo me⁹. Itē cū assignata pro rēstōe dū
 ta ad replicatiōes quā faceret aliqū nī
 uidet ex toto remouere diffcultates.
 Itē pro quolūbz ē erit latit⁹ ita. dif
 formis sicut in pūcti⁹ ergo poterit scō
 bare motū 3^a p3 naz si siue aliq⁹ me⁹
 inegalit⁹ in quib⁹ qūctiōis latitudo resi
 stētie sit extēsa ois p⁹ que pōt i ali
 quo illo p i cūmo intensiōis scobare mo
 tū pōt in quolū alio mediū qūctiō inē
 quali qūctiōis magis aut pario i sūm
 cūmo in scobare motū cū ergo si non
 pgrēdiēt latitudo in 2^a mediū p⁹ in
 scobabit motū in i^a ut aliāz declarant
 et facilliter deduci possit g⁹ rē. Itēz si
 mltis manet o3dō paritū pporitiōale
 ut illius latitudinē facta pgressiōe qd
 aut non facta g⁹ rēstō nō fecitū 7^a p3
 et a^m qūctiōerant et ad laudem sūm⁹ et
 eterni dei Amē.
 Rēstōes date per dūm pūctiōis ad
 hūz ueniens pūctiōis replicatiōis fa
 ctis p. Dag. Itē. Johānez de maris
 no contra quedam dicta sua.

Omissis ratiōibus quibus
 reperere nūc longē foret quasqz nū
 excellentias memoriter tenere et in pō
 pū habere nō dubitō ad istū ad illas
 responsiōes notādo que probabilito
 res uidentur nec nū b⁹ declarādis
 adhuc me multū extēdas cū sapienti
 pauca sufficiant ymo multis ratiōib⁹
 quibus consiliū modo rēndē posse in

debitur unā tū rōnes apponaz. Ad
 rōnes igit⁹ pro prima qūctiōe negant⁹
 ipsaz qūctiōes sequi et admissio casu
 dicat qd mediū illud equalit⁹ resistit illi
 mobilib⁹ pp successiuam a mobilitatē
 resistētie quo ad tūm ibi ratiō quo ad
 gradus in eodē pūctio sibi ex ptes ut
 ē contra notādis sūm⁹ sūm⁹ qd ē sic
 itelligendū. Qd me⁹ resistit uniformē
 in resi⁹ equalit⁹ resistit mobili pōtēti
 ri et debiliori moto intra se pūctatē in
 de seruata in qūtiatō et in figura et siue
 sua resi⁹ moueat motū locale i sūm⁹ lo
 cali siue quiescat deductio quocūqz a
 motū ambilatiōis ut corāptiōis ipi⁹ re
 sistētie qual⁹ p⁹ in casu p qūctiōe cū
 p talē ambilatiōē reddat mediū sūre
 quodā modo me⁹ moto ex qd ē mobile
 Ad rōes p 2^a sūm⁹ rēndetur negando
 ipas legē et admissio cū ad ymaginādoz
 dī qd me⁹ illud qūtiatō min⁹ et min⁹ re
 sistit pp successiuā ambilatiōē resistē
 tie q⁹ ad sūz uelocitē et uelocitē sic
 pōtū ibi. Ad rōes p 3^a qūctiōe si
 militer rēndet negādo illā et admissio ca
 su dī qd me⁹ illud qūtiatō plus et pīs re
 sistit pp ambilatiōes tales. i. tardiorē
 et tardiores nec ē q notatū et ē dicūm
 qd addit⁹ ita ipm a solo fundat⁹ ē sup
 illud ad rōes p qūctiōe que deductur
 posito casu de terra rēndet pūcti negan
 do i pūm sequi et concessio supposito ad
 mittit qd pā terre cūtra centū uersus
 nos tantum rarefiat et tenu fiat qd aliū
 paro ultra centum plus grauitat⁹ qd il
 la et sit expēditō terram moueri et
 sus nos ad hoc quod centum grauita
 tis eius sit mediū mundi per dūcti
 les qūtiatōes et qd de facto moueatur in
 prima bora sumra per dūctiles qūti
 tem et nō nos et pte i to⁹ d⁹ bo⁹ futura
 moueat ex pporitiōe siue pōtētie monē
 tis ad resistētiā aeris et aque supra
 centū et et uersusqz alterius scilicet
 aliū resistit deinde qd addit tantum
 rarefiat i pte sūm⁹ nos qd sit expēditō
 ipas moueri hertus nos p qūtiatōe io.
 digno et sūtra nō admittit qd ipa mo

ueat uel q sit mota in z^a hora p q̄tita
 rez. lo. digitor nec sequit e expedites
 in z^a hora q̄ tantu moueat q̄ tū mo
 uebit uel erit mota nā in z^a hora nō po
 terit moueri p q̄titate. lo. digitor. Ima
 nec per digitalē q̄titatez nā si in tota
 prima hora p̄ se p̄transibit digitalē
 q̄titatez cuz tanta p̄portioe q̄ta moue
 bit et in z^a mouebit cū minori p̄por
 tioe ex quo potētia mouēs erit minor
 et resistētia erit maior uel equalis seq
 uat q̄ in z^a hora nō p̄transibit nec pote
 rit p̄transire quātitatē equalē ei quāz
 p̄transiuit in p^a nisi quis dicat q̄ sic
 q̄ aucta erit potētia motus aut resis
 diminuta uel ponat hoc merito cuius
 augeat p̄portio motus ad resisten
 tiaz s̄ tūc non p̄babit q̄ nec instantia
 ulla erit q̄ notatus. Ad alias rōes plu
 rimas q̄ra secūda p̄tē notati que oēs
 ferē s̄ l' solui posse uidēt r̄ndēt tenē
 do q̄ mediū resistēs ut 8 unforme in
 sua resistētia nō resistit mobili ex se
 immediatē sibi ut 8. nisi sua resi^a stet ut
 alias dictū est qd̄ tū dicit resistere ut
 8 q̄ mobili moto intra se sit. aptus p̄
 illa resistere ut 8. Si autē sua resistē
 p̄gressiōe moueat tū cedat ip̄i mo
 bili minus resistit q̄ ut 8 et z^m q̄ uelo
 citus mota fuerit minus resistit mobili
 extra se immediatē sibi ceteris p̄bus.
 Et q̄ mobili^b extra se inaequaliter po
 tentibus inaequali resistat sic fuit alias
 declarati h̄ submōdo h̄ sunt q̄ceden
 da q̄ est possibile et cōcedendū in cer
 to cāu q̄ mediū resistētia efficiat in se
 maior et tū mediū p̄ illā minus et min^o
 resistat p̄ motū resistētie quo cedit
 uelociorē p̄portioabit suo cremento
 et ecōtra posito ecōuerso. Qd̄ potētia
 mobilis resistētie in se tū q̄nue p̄
 resistit illi a mediū q̄tū p̄ resistit
 b mobili p̄ suā remissionē resistētie in
 medio sibi q̄tū a mediū aliquāz
 resistit b mobili ex tū supra se in acuo
 p̄ imaginatiōē et per solas creatiōes
 mediū resistētiū supra et replentiū lo

cuiz in quo ē b a desunt oīno resistere
 ip̄i b. Si a alliget per funem in cāu cō
 clusiois. s̄. ue famositas brachio eq
 libris per quā alligatiōē sibi resis
 tur ut z cū mo z^o nihil aplius sibi resi
 stet si incidat fūto p̄ solas talem inci
 sioēz omib^o alijs p̄bus incipit resi
 stere ut z cū uno z^o que facilius deduc
 dūlligenter q̄memorās et alia multa ta
 lia que et si appareāt incōueniētia non
 sunt tū incōueniētia et qm̄ ad hoc uel
 s̄ l' h̄as deducit rōnes. Ille ex h̄as fa
 culiter patere pōt r̄sio ad eas q̄ceden
 do illa et dicendo q̄ nō sunt scōueniē
 tia s̄ sp̄aliter insista tua reuerētia una
 rōne p̄bando q̄ in cāu cōclusiōis me
 ga resistētie supior que est ab uno ad
 duo nō resistat a mobili ut duo sic dic
 tur fuit sic illa est totaliter diuisa tū me
 diū nō resistit nisi p̄ diuisiōē cui di
 cit q̄ et si sit diuisa quo ad p̄ea sub
 diuisibiles tū nō est diuisa z^m supiciē
 mediaz ad quā copulant p̄a supior
 et inferior in qua ymaginor eē q̄dum
 resistētie ut z a quo postea incipit ex
 clusue resistētia inferior ab 8 ad
 z que et si sit indiuisibilis z^m p̄fundā
 tū ē diuisibilis. z^m longū et latū et est
 bñ ymaginabile q̄ sit tante firmitudis
 q̄ sit resistētie ut z^o que supiciēs q̄
 nue est alia et alia numero realiter po
 nēdo. p̄gressiōēz illaz latitudinē et una
 eadē z^m equalentiā aliqualez manēs cō
 tinue indiuisā p̄ equalloce motum
 ip̄ius cum mobili cū per motum ip̄ius
 mobilis q̄tūne diuidatur aliq̄ supici
 cles alia ab ista quo nō obstante adduc
 a mobile pōt dici immediatū resistētie
 inferiori sic nā dicuz fuit isto modo
 q̄ inter ip̄m et resistētiāz inferiores
 nihil sit mediū diuisibile z^m p̄fundūz
 Iste modus dicendi uidetur cadere
 scōm modūz ponendi Pauli uenit no
 stri z scōz ymaginatiōēz fati probabi
 lem nam scōm hēnti b̄z z s̄uēt alr̄ ei
 set dicendū de gradu z alio modo sta
 tuendū in l'bo. Item scōm rem aliter
 effect respondendū cuiz alio cursu cur

rat ymaginatio z nā z multa contingat
 ymaginari que realiter esse non possūt
 propter quod autumant philosophus
 ymaginationi non opposere credere
 aliter ad rationes sit ita q̄ pars superi
 or complete diuisa nil amplius resistit
 ut tunc enim pars inferior sola resistit
 ut z cuiz uno z^o z stabit adduc solutio
 nec ratio pro conclusionē p̄cedet.
 Ad rōnes contra responsiones ad con
 clusiones ultimā dicit sicut aut dictum
 fuit cuiz a deuenit ad ultimā supiciē
 p̄as supioris. mediaz inter supiorē
 z inferiores quiescet z non ampli^o mo
 uebitur nec sequitur pars superior ē
 complete diuisa quāobiam minus resi
 stet ergo a ulterius mouebit sicut ante
 mouebatur cum ultima superficies nō
 sit diuisa nec pars inferior per quam
 debet ultimo moueri nisi fieret con
 uersio medij sicut dictū fuit in repli
 catione qua conuersione facta si pona
 tur q̄ si a non mouebitur q̄ illa latitu
 do non uarietur z si mouebit quod gra
 dus resistētie ut 8 secūz equeueloci
 ter mouetur manente consimili ordi
 ne z p̄portioēz partūz resistētie re
 sistētie respondetur casum esse impos
 sibilem z non admittendūz nāz ponun
 tur due conditionale q̄ nūz quelibet
 in se est impossibilis cum oppositum
 consequentis possit stare cum antecede
 re. Item quelibz reliquo casu est scōpos
 sibilis nam quocūqz illarūz datur cuiz
 reliquo casu sequitur impossibile im
 plicās ut manifeste possit deduci quare
 talis casus est reiiciendus. Item cū
 dicitur si sint duo. mediaz inaequalit
 quibus consimilis latitudo extendatur
 quocūqz potētia potest in uno illorūz
 inchoare motū z in alio uerūz est ab
 eodem uel consimili extremo sed non a
 quocūqz z si dicatur q̄ a quocūqz z
 quod alias istud est probatum. Credit
 illud nō esse possibile nec aliqua recta
 rōe p̄bari posse et hoc si illis medijs
 extenditur latitudo resistētie terminata
 s̄m eximuz. Iñtēsius ad gradum equalē

potētie manēt inclusue cum eīm tri
 plex possit esse resistētia in motu locā
 li intrinseca et extrinseca et hec duplez
 una intra quāz cōprehēditur mobile
 alia extra quāz est mobile immediatē sibi
 ut alias dictū fuit quēdūqz istaz fūit
 tanta actu resistētiū quantā est potētia
 mouētiū hūmūz potētia illa potēti in
 cobare motūz cum illa resistētia stan
 te illa tanta. Si autē fuerit potētie mo
 uētiū ad resistētiāz mobilis p̄portio
 maioris inaequalitatis poterit scōbari
 motus et quāta erit p̄portio talis tan
 ta erit p̄ale uelocitatis motus et ecōtra
 ut est declaratum. z^o p̄lyp et alias di
 ctum ē et tua excellentia melius sit q̄
 ego ymo tanta apparet imbi necessitas
 bñus p̄tici p̄y scilicet q̄ quanta est p̄
 portio potētie mouētiū ad resistētiāz
 tanta est uelocitatis motus z ecōtra
 aliquandō opinatus sum z si in contra
 riu sit comuni opinio celum moueri
 cum resistētia ratio est cum finita sit
 uelocitatis motus celi z tanta quanta est
 aliqua est per se causa quare est tanta
 queritur de illa aut est tanta p̄portio
 potētie mouētiū ad resistētiāz z ha
 betur p̄positūz aut potētia tāta potē
 tia mouētiū non enim uidetur alia pos
 se esse causa z sic sequitur cum potē
 tia mruens octauaz speraz sit maior po
 tentia cuiuscūqz mouētiū sperē infe
 rioris uelut potētia mouētiū nobilio
 ris z perfectioris q̄ motus octauae spe
 re celestis inferioris q̄sequēs ē s̄m lo
 quēdo de motu p̄prio etis qui ut optie
 nouit tua famositas ponitur comuni
 ter tardissimas omniūz motūz celestis
 Ad quod p̄bandoz alias etiā uti con
 sicut duabus ratiōib^o. s̄. q̄ in motu
 celi est resistētia. Prima aliter in cer
 to cāu aliqua duo mouerētur p̄cise
 equeuelociter et unū illorūz tardius alio
 in eodem tēpore. Si a motor celi cu
 ius potētia sit ut 100 q̄ sit b celi mo
 uile quod moueat ut 100 q̄ sic moueat
 in prima hora futura. Si c unus alius

motor et d' unius mobile cuius resistentia
et moueat et d' in prima hora summa a p
portione tante potentie ad resistentia
q' ab ea pueniat uelocitas ut 100. Et se
quitur q' in prima hora b et d eque
mouebunt q' utriusq' ut 100. Deinde
in 2^a hora in b mobilis incipiat esse resi
sta modica q' poterit ad resi^{am} b sit
tanta pportio quanta est ad d et non uarie
tur in 2^a hora po^a c nec resi^a d et seque
tur q' in 2^a hora b et d mouebunt p^ase
eque^a q' ab equalib' pportionibus
s' q' b mouebit tardius q' d p^aat quia
ipm mouebit tardius in 2^a hora q' i pri
ma ex quo. In 2^a mouebit cuius resiste
ntia et non in prima ceteris p^ab' et b eque
uelociter mouebat i p^a sicut d in p^ama
et sicut d mouebat in 2^a g^a rē. 2^a rō
al' sequit q' celus moueat infinite ue
lociter sit a aliquis motor hic inferius
q' moueat b mobile cuius resi^a ad qd ha
beat pportiones 2^a et moueat ip^aius
q'na exēpli uelocitate ut z et arguit sic
si motor celi moueret suus mobile cum
resi^a ad quā bēret pportione 2^a mo
ueret eque lociter sicut a mouet b et si
cuius resi^a ad quā haberet pportiones
i 2^a maiorē i 2^a uelocit^a et si i 4^a ma
iores in 4^a uelocit^a et sic in infini^{to} g^a si
motor celi moueret suus mobile cuius re
si^a ad quā in infini^{to} maiores pportione
bēret q' bēat a ad b in infini^{to} ueloci
us moueret q' a moueat b s' nunc uelo
citas mouet q' moueret cum aliqua re
sistentia q' nunc modica et q' nunc
q' haberet pportiones ad illam ergo
nunc motor celi in infini^{to} ueloci^a mo
ueret celus q' a moueat b et sic cum a mo
ueat b ne ut z sequitur q' motor celi
moueat celus infini^{to} uelociter. rē.

Replicationes formate p Magistro
Johannem marianū et p^alicas respōsio
nes dāt p d. Philippi aditū ueneti. rē

Ubi quaeritur quod

de subtilitate maxia uestra
rui primariū responsionis

scripserat scde ab excellētia uestra da
te responsiones consistunt que q'us
prime subdiles et satisfaccientes argum
tis pro conclusiomb' formati fuerint
agut sine declarant aliqua tamē dubia
circa illas et has in quibusdā adhuc
occurrunt. Nam primo prime tres con
clusiones a me deducte i dubitauit
circa primas responsiones uestras p
cedere uidebant et notat in prima re
sponsione uestra accepti ut uerba nota
ti habebant. illa enim mobilia in illis
casibus ita me^a uniforme mouebant
sed contra notat intellectus ut exce
lencia uestra egregie in scdis respōsi
ombus notat et dixit sciatz uerisimile
ē eam in primis intellexisse nequa^a p
cedunt nec habent apparentias. Re
sponsio nunc data ad scdm q' in casu
naturali uidebatur probare q' dicit q'ue
primas deducit contra notat non ut
deur clare oēm illi^a argumētū difficil
tates remouet us a me ponebatur in ca
su q' a in 2^a hora mouebitur p quāni
tates 10. digitorū sed illud probabitur
quia in secunda hora a mouebit a pro
portione totius terre ad resistentia ac
ris et aqua quā uerisimile est in hora
maius illo spatio spatius posse transi
ri quod apperuisse patet. Si enim to
ta terra ita grauis precise si cur erit i
ne scde bore distaret a centro mundi p
magnam distantiam ut 100. miliarium
et haberet resistentia in mouendo
decorfus tantum resistentia q' nunc resi
stet aer et aqua et alia ita insecū si forte
aliqua imabunt in secunda hora terra
uerisimiliter in hora pertransiret p^ao
q' 100 miliaria in casu ergo illo meo
poterit a q' nates et digitorū in secda
hora ptransire uel sic si terra moueret
p horas ab illa pportione que erit q'ui
tatis totius terre in fine scde bore ad
resistentia aeris et aque et alioz et tri
secorū corporū si aliqua talia sunt
aut erunt resistentia motui terre que p
portio grana exempli sic d certus spa
aut illi equele in illa hora tūza q' tran

siret sit tale spatium quod uel cui equa
le ptransiret et uel ergo c est maius spa
tio et digitorū uel equele uel minus.
Si primas uel scdm ergo terra in illo
meo casu formato pertransibit q' nates
et digitorū uel plus et sequentia pa
tet quia in quolibet o^a uerisimile scde
bore in illo casu erit terra grauior q' i
fine illius secunde bore et resistentia
eadem ergo in quolibet instanti intrin
seco secunde bore a maiori pportione
q' est d terra mouebitur ergo in hora
spatium equele c uel maius uel saltim
spatium et digitorū pertransibit. Si
q' pono q' terra nunc sit tantis grauis
q' nates erat in principio prime bore in
illo casu et naturaliter locata et q' solam
tanta leuitas succellue per continuam
alterationes et uniformes iducet in p
te terre uersus nos sita i hora sequi
ri nunc incipient q' si in fine huius bo
re erit terra naturaliter locata erit rē
terra mota per undecimas partem c ue
su nos. In 2^a uero hora post horam
nunc incipientes tanta etiam leuitas su
cessiue per continuā alterationes et uni
formes i illa parte aut aliqua parte ter
re uersus nos sita i ducat q' si fine
scde bore nunc dicte erit terra natura
liter locata erit mota terra uersus nos
in secunda hora per et undecimas c et
nolo q' extra insecā omnia resistentia mo
tui terre uersus nos precise tantum re
sistant et resistent in hys duabus horis
q' nates in primo casu et sequitur primo
ex hoc casu nunc posito q' in fine scde
bore in casu nunc formato erit terra to
ta grauior q' erit in fine scde bore in
primo casu nam si in fine scde bore in
casu p^ao posito erit terra naturaliter
locata erit terra mota per undecim digi
torū q' nates et q' nates un^a i pri
ma et per q' nates et in tertia hora in
hoc uero casu nunc posito si terra i
fine scde bore erit naturaliter locata so
erit mota p c quod est minus spatium et
digitorū ergo minor leuitas inducet
in hys duabus horis in casu nūc posito

104
107
q' in illis duabus horis in illo primo
casu quare rē. 2^a pars q' a maiori p
portione q' est d mouebitur terra i pri
ma hora et etiam in secunda in hoc ca
su nunc posito nam potentia terre erit
maior continue in hoc casu q' in fine
secunde bore in primo casu et resisten
tia eadem uel equalis ergo rē. 3^a patet
q' terra mouebitur in hoc casu i prima
hora per undecimas partes c spatium et non
plus nates mouebitur a maiori pportione
q' est d ergo pertransibit undecimam
partem c uel plus non plus quia nouer
tur ultra locum proprium ut in alijs du
bitationibus circa primas respōsio
nes deducit est ergo precise pertransi
bit undecimas c. 4^a patet q' in hoc ca
su terra mouebitur in hac secunda ho
ra a maiori pportione q' est d ergo
pertransibit et undecimas c uel plus si
plus ut prius quare rē. Et ex hys om
nibus deducit q' post q' terra i hoc ca
su uelocius mouebitur i secunda hora
q' in prima et minoris erit potentie in
scda hora q' in prima q' uel a propor
tione minoris motus uelocior q' a certa
data maiori prouenit uel q' medius ad
intra quod mouebitur mobile q' neq'
quā uariabitur i resistentia siue p quod
nulla erit pgressio latitudinis resistent
ie non semper equaliter resistent mobi
li eiusde figure et consimiliter applica
to quia fortassis in hoc casu diceret ut
q' plus resister motui terre uersus nos
in prima hora q' in secunda q' rē.

Probus que ad dubitantes
meas circa secundā
partem notat in primis ratiombus ue
stris in hys scdis respōsionib' dicta
sunt dico q' tenendo q' medius mouen
tibus extra se sita i equalis figure
et q' nates applicatis non equaliter por
tie absolute in mouendo inqualiter re
sistent facta progressionē latitudinis re
sistentie per illud medius ut q' illud me
dus resistent et s' uniforme in tua re
sistentia non resistit mobili extra se in
15

mediato ut si nisi sua resistētia fieri. ut
ut subtiliter autem notans est in secūdo
responsionibus. Conclones ille q̄ multis
impossibiles at mirabiles apparēt egre-
gie a uobis deducte uident concedēde
sed illud fundamentum ut in alijs dubi-
tationibus comprobatur maxime p̄ p̄mis
argumentis et secundas et quodam alia
formata contra scdm partem notati q̄
non eo ordine quo formata fuerāt so-
luta sunt uidebitur fortassis aliquibus
ambiguis aut non sufficienter probatis
Item in aliquo casu medius resistit ut
si uniforme i sua resistētia resistit mo-
bili extra se immediate ut si ubi sua resi-
stētia non fieri ergo. et sequentia pa-
tet et assumptus similiter naz sit aliq̄
medius cuius medietas inferior resistit
motui a figurato ut in alijs dubitacōn-
ibus est positus et sit uniforme ut si me-
dieta uero superior sit uniformiter
difformis in resistēdo motui a ab uno
gradu ad duos gradus gradu ut in unum
supra et gradu ut duo deorsus sitato et
sit a immediatus medietati inferiori et
totaliter extra illam et sit potentie i mo-
uendo ut 24. pono ultra q̄ latitudo
resistētie i inferiori medietate nunc ex-
tensa p̄grediatur p̄ maiores et maiores
partem uniformiter gradu ut unus qui-
escēte et gradu ut duo apparēt moto
uniformiter uelocitate solita a p̄por-
tione 3^a prouenire medio tamen nō mo-
to localiter nisi q̄tuz erit expedient p̄
motui a per spm et extendatur latitudo
uniformis per minores et minores p̄te-
ta ut dicte latitudines semper sint line-
diare uel saltes per certus datus tempus
uel ergo semper erit immediati sup̄fici
resistentur 8 aut non pro tempore pro
quo fieri latitudinis p̄gressio modo di-
cto. Si primū cum medius uniformiter
difforme non resistat motui a per ipsū
ut in alijs ē datus sequitur q̄ illud me-
diū inferius uniforme ē quod est a re-
sistit a ut si nam si mī² ei resisteret
ut si a mouebit uel q̄ a p̄portione 3^a
g^o p̄cedet illas sup̄ficie et mouebit ad

intra me^m uniforme sibi resistens ut si
quare solus mouebit a p̄portione 3^a
q̄o implicat si plus resisteret q̄ ut si
g^o mouebit tard² q̄ a p̄portione 3^a
g^o sup̄ficiet p̄cederet a g^o mouebitur a
ad intra medius minus q̄ ut si sibi resi-
stēns ergo uelocit² q̄ a p̄portione 3^a
quod etiam implicat. Si non ergo uel
a mouebitur a intra medius uniforme
ut si aut ad intra medius uniformiter dif-
forme ab uno ad duos gradus. Si p̄m
ergo tard² q̄ a p̄portione 3^a g^o nō mo-
uebit per illud. Si scdm ergo mouebi-
tur uelocit² q̄ a p̄portione 12^a ergo nō
per istud ut sequit² ex dictis uel eundē
uis apud omnes patet p̄po^m posito q̄
sit aliquod medius uniformiter resistit
motui a per spm ut si 8 et q̄ a sit imedia-
tus huc medio potēte ut 24. et sint o^o
corpora supra illud medius existentia
ambulata p̄ter a consecutus istuctus
et appetitu mouēdi et prohibitis medio
et a ararefactione et cū omnibus alijs
particulis ponti confusis ut fieri possit
motus localis in uacuo et q̄ datus ambi-
let resistētia in una hora successive i
hoc medio incipiendo ab extremo sup-
iore immediato a uersus deorsus p̄cedē-
do successione tanta q̄ta solet a p̄por-
tione 3^a p̄uenire uel g^o a erit imedia-
sup̄ficiet huius medij superioris uel dista-
bit in aliquo a post hoc ab illa uel inci-
piet moueri ad intra illud medium. Si
primū ergo a mouebit a p̄portione 3^a
g^o cum a sit graue simpl² ut cum cau su-
positur me^m sibi resistit ut si 8 et tū a erit
ex illud et huius resistētie non stabit.
ergo et. Si 2^o ergo an mouebat sibi
to usq̄ ad modū sup̄ficiet g^o p̄ illo a
non distabit non 3^o quia uelo² q̄ a p̄-
portione 3^a g^o non intraret illud me-
diū quare et cetera.

Circa r̄spondē ad ea q̄ dicta fue-
rant circa ultimā q̄lōnes
et dubitat naz ex dictis in hys scōis
r̄sponib² dicit q̄ cum a deueniret ad
ultimā sup̄ficie p̄s superioris mediam

intra superiores et inferiores quiescet et
non amplius mouebit et quod nō seq̄
et cum ultima sup̄ficiet non sit diuisa.
Contra in aliquo tali casu a potest diuis-
dere me^m ad gradū resistētie sibi equa-
les terminatus et etiam ultimā superfic-
em ubi si latitudines difformes scilicet
terminatur est gradus resistētie equa-
lis potentie a sua ecōtra posset a aliq̄
tale me^m ad gradus talē terminatū mo-
ti scobando ab extremo inferiori p̄ran-
sire q̄nta patet quodcūq̄ enī medius
potest aliqua potentia non i aliquo na-
riata ab uno extremo ad aliud mouen-
do p̄transire poterat illud medius ecō-
tra mouendo inaequali et tempore si in-
omnib² alijs equitas sup̄bat p̄transire
a^m patet nam pono q̄ supra b lapidem
planus fm eius plantis orizonti eque-
distante et contingat acri sit aer ita dif-
formis in resistēdo motui a grauis si-
pliciis potentie ut si ut a possit usq̄ ad
contractus lapidis moueri motus suus
uniformiter remittendo usq̄ ad non g^o
dus fiat 13 ex q̄ hoc 37 calculatois i
de motu locali ē possibile et ponatur a
in hoc medio p̄ aliq̄ distas ab illo lapi-
de et oīo nē sue dista et sit p̄tas i oīb²
alijs. Et primo in hoc casu q̄ a moue-
bit usq̄ ad contractus lapidis motum
suus usq̄ ad non gradus remittendo. 2^o
p̄ si latitudines difformes scilicet
terminent² q̄ illud medius ē difforme ter-
minatus inclusive ad gradus ut si uers²
lapides. aliter enim non posset a in illo
motu uniformiter remittere usq̄ ad nō
gradus. 3^o patet q̄ nulla pars illi² medij
adequate resistit ut si 8 naz si aliqua esset
que adequate resisteret ut si non possit
a non uariatus illa in alijs p̄tate serua-
ta p̄transire quod casus repugnat. 4^o
p̄ q̄ scdm communes opiniones si latitu-
dines inclusive terminent² in sup̄ficiem
aeris immediati lapidis erit resistētia ut
si possit ergo remittet motus suus uni-
formiter ad non gradus in hoc medio
illud p̄transiendo quero nunquā q̄
do a quiescet siue a motu i hoc medio

cessabit erit diuisa illa sup̄ficiet acria
nunc immediata lapidi aut non. Si p̄mis
baberetur p̄positus quare poterit a p̄ra-
sire hoc uel aliud tale et tū medius ab
extremo eius intensiori motus scoban-
et uersus extra remissius mouēdo ut su-
pra dicebatur. Si 2^o ergo uel erit so-
luta sup̄ficiet aeris ubi est resistētia
ut si non diuisa aut aliq̄ pars aeris ad
illas terminata non 2^o q̄ non cessasset
a motu. Si primū ergo cum a non di-
stet a lapide erit una sup̄ficiet sine co-
pore inter lapides et a quod est impossi-
bile. Et cum ultra distat si ponat²
si a non mouebit q̄ illa latitudo non ua-
riet. et tū datur casus esse impossibilē
et non admittendū q̄ ponat² due condi-
tionales impossibiles et primo dici pos-
set q̄ q̄ de uirtute sermōis foris
adū esset ut asseritur non tamen ponat²
due conditionales impossibiles
ad comunē intellectus disputantis sed
solum in casu ponatur q̄nta illarum
conditionalium ubi antecedentia erunt
uera ita ut sit scus si a non mouebitur
ego pono q̄ gradus resistētie ut si se-
cum equuelociter progrediat siue ap-
parenter moueatur uel ponatur casus
illo modo et remanebit eadem difficul-
tas pono q̄ in hora sequenti gradus resi-
stētie ut si equuelociter mouebit cū
a aut quiescet iuxta a uel ponit quod il-
lud medius ita uarietur per diuersas la-
titudines progressionis successive aut
stet q̄ ille gradus resistētie ut si erit
continue iuxta et sequit² manifeste p̄
q̄ a mouebit in sequenti hora quia nō la-
ti² stabit uel non. Si primū a mouebit
ut probatur est supra omnibus alijs d-
ductis ut semper supponit cum casu.
Si secundū a mouebit ex casu q̄ 24
uel etiam sufficeret ponere casus p̄ pro-
batione principalis conclusionis istius
Si a mouebitur pono q̄ ille gradus re-
sistētie ut si equuelociter p̄grediat
cuius possibilitas p̄bata est supra i p̄-
bando conclusionē et non aliud ponere
nisi quod in reliquis partibus obseruet²

nas siue latitudo p̄grediat sine nō itan
te illo cān sequit q̄ si mouebit q̄ rē.
Itē ego dicebas in dubitandib⁹ meis
circa r̄siones uestras p̄mis q̄ si sint
aliqua media sequalia in quib⁹ q̄siles
latitudines resistēte sint extēse ois
pō^a que pōt i aliquo illoz i cōmo iten
sioni scobare motū pōt. In quo uis alto
medio q̄sili sequali q̄siliqz magno
aut puo in sili cōmo. Incobare motum
q̄ cū a ut supra p̄batū est possit aliqd
mē^a ad suus gradū terminatū motū. In
cobando ab extremo intensiori p̄rati
re sequitur p̄pō^m. Circa p̄miz ul
tīmo tactū dico q̄ q̄sili quorūdam
illustrus p̄hoz opy fuerit ut opinor ce
lum suo motori resistere potest tñ faci
liter. comūis opinio tenet i rōmibus
ex astronomia fundamētis multuz ap
parens accipientibus robōzari quas ob
mitto naz pro p̄mo dicē cām tāte ue
locitatis i non maioris esse limitatio
nez agētis u. lūary ad ita uelociter agē
dus p̄pter fines ex tali q̄sfiguratione
suprior in tāto tempore facta producē
dqs qui non aliter eo ordine naturā
p̄ducuntur. Ad rōnes r̄ndent negā
do p̄mo r̄siones p̄miz i concedendo
admisso casu q̄ in scda hora b i et cō
uelociter mouebunt si in a remaneat
eadem determinatio sicut est uersimile
i casu p̄p̄sibile q̄ non ualeat argumē
tus b mouebit in scda hora cum resi^a
i i p̄^a sine resi^a g^a tād^a mobz i z^a b^a
q̄ i p̄^a. Ad scda rōne r̄r p̄ negā
do cōclusionē i negat p̄dictioales ille
oēs si q̄p̄s po^m tota motoris ad re
si^a cū^a cā p̄ sit eiz. c. motor celi post
q̄ finite potēte ē sit potēte ut i z8 et
sit determinat ad mouēdū suū celi ue
locitate ut uis i fiat celi suuz resistēs
motui ut 164. manēt eadem determi
natione illius c. motoris eiz q̄ adhuc
c. mouebit celi suūz solū uelocitate ut
uis et nō uelocitate ut z q^a a. mouebit
alr addi^a resistēte i illo celo cēt cā q̄
ipsū uelocit^a mouere ē i alys oib⁹ itāte
p̄uate q̄ an si uis celi illud resistēter
ut z i duplo maiore p̄portione hēret

c. motor huius celi supra resistētiā ce
li q̄ a supra b i tamen iste motor non
mouere in duplo uelocius yme in du
plo tard^a i casu illo q̄ a b. Siml^a si ce
lum illud resistēter ut g cēt sui motoris
ad illud p̄portio in 4^{to} maior q̄ a si
p̄a b i tamen in duplo tardius i non
in quadruplo uelocius moueretur q̄ b
quare i cetera.

Licer de p̄portione motuz an
i. f. talis sit qualis p̄por^a
p̄portio nuz multa alibi scripserim i
publice disputando tenueris contra co
munes usqz mē^a opy nunc tamen addu
cam argū^m q̄ satis apparet i cōtra
comunes opy i contra meas p̄cedere
uel multis fortassis uidetur si teneris
motū in alib⁹ sequi aliquaz p̄por
tiones naz constat q̄ manus aliqz multi
uelociter per acres moueatur i tamen
aliqua causa occurrens impediret ma
nus a continuatione motus que mani
eidem tardius sed cum magno i maio
ri q̄ an conatu siue nixu mote occur
rens sicut mouetur manus clausa non i
pediret illam a motu. arguo ergo in b
exemplo i casu familiari q̄ quib⁹ pōt
uerificare sic cum resistētia manus sit
eadem cum ipsa ita tardius i uelocius
mouetur i aliqz causa facit cessare
manus a continuatione motus cum uelo
citer mouetur que aut q̄ta non faceret
manus cessare a motu cum tard^a moue
tur sequitur q̄ fortior est causa in casu
mouens manus cum tardē mouetur q̄
causa mouens manus cum uelocius mo
uetur siue ex maiore spm^a q̄tate siue
ex uaria cordis applicatōe istū p̄uēiat
g^a a^a ē p̄portio causa mouentis supra
resistētiā i manu tardius ita mota quā
erit i eadē manu uelocius mota ergo.
a maiori p̄portione tardior motus p̄o
ueniet q̄ a. minorz quare rē.

*R̄siones formate per D. Ppy. adū
tā hēnetis ad p̄dictas argumentatōes
domini. Magistri Johans. Marliani
feliciter incipiant.

Alia argutum

fuit p̄bando q̄ celi motus resistat suo
motori dubitat p^a sic alr sequitur q̄
aliqua dūz mouetur p̄scie equelociter
et uis illorū ueloci^a reliquo p̄bat sit
a potēti i mouens celi q̄ sit ut cēmis
sit b i p̄z celi q̄ moueat uelociter ut cē
mis sit c uis aliqd mouēs qd moueat d
mobile cū resistētia tanta q̄ sup ipz
hēat p̄portione tantaz qd moueat ipm
uelociter ut cētus. Et moueat a b i tota
p^a hora futura. Et sit c d et sequit q̄
in illa hora b et d equelociter mouebū
tur qz utiqz ut cētū deinde in z^a b^a
c moueat d oīno q̄simil^a et equelociter
sic mouebat ut p^a i z^a in p̄^a. scde bore
ināpiat cē in b resi^a modica sup quaz
pō^a a hēat tantaz p̄portiones q̄taz bz
potētia c sup resistētiā d et moueat a
ē b in z^a hora et sequit q̄ b et d eque
uelociter mouebūtur in z^a bō^a et q̄ b
tardius q̄ d arguit qz b tardius moue
bit in z^a bō^a q̄ ipm met in p^a cum in
z^a bōz mouebit cū resistētia et nō in
p̄ia ceteris p̄ibus et in p̄ia mouebit
equelociter cū d in p̄ia et sicut d in z^a
qz d equelociter mouebit in p̄ia et in
z^a bōz ergo b tard^a mouebit in z^a
bōz q̄ d et e^a d uelocius q̄ b et sic
habet p̄posituz. z^a sic aliter sequit
q̄ celi moueat infinte uelociter p̄bat
sic sit a uis mobile b infinte mouet
b mobile cum resistētia a p̄portioē dū
pli et arguit sic. Si motor celi moue
ret celi cūz resistētia ad quā habēret
tantaz p̄portione q̄taz bz a ad b moue
ret equelociter sicut a mouet b si cum
resistētia ad quā habēret in duplo ma
iores p̄portioēz in duplo uelocius et si
cū resistētia ad quā habēret in quātru
plo maiorez p̄portioēz in quadruplo ue
locius et sic in infinituz i z nūc ueloci^a
mouet q̄ tūc cum aliqua resistētia q̄
tūc qz modica g^a nūc mouet celi in i
finitum ut q̄ a moueat b sed a mouet b
finitē uelociter puta ut z^a uel ut unum
ergo rē. Respondetur ad hoc sub

106
finēdo q̄ celi nō resistat nāliter moto
ri ad p̄miz admissio cām dicat q̄ b in
z^a bōz motus cūz resistētia et nō in
p̄ia et motū ab eadēz pō^a oīno in z^a
a qua mouebit in p^a equelociter moue
bitur in z^a sic in p^a et sic nō sequit q̄
b in z^a bōz mouebitur tardius q̄ d
stante limitatōne eadēz ipsius potē
tie ad sic mouenduz p̄pter tales fines
p̄sequēdū p̄pter q̄ si sit potētia mo
uens equalis in p̄ia et in z^a bōz a
resistētia mobilis infecūda et non in
p̄ia in equelociter mouebit b mobil
le in z^a sicut in p̄ia. Ad z^a sit
r̄ndetur admissio cām qz motor celi est
limitatus ad sic uelociter mouēdū celi
q̄tācūqz inciperet esse i resistētia in
ipso mobili siue magna siue parua et
siue maiorez siue minorē hēret motor
p̄portioēz ad resistētiā semp moueret
equelociter et sic negantur oēs con
ditionales adducte in scda argumē
to et q̄clusio que ibi p̄ncipaliter inten
ditur. Et si r̄siones hec subtilis
sime sint et a p̄stantissimo ingēio pro
fecto tamē cōtra eas arguitur. Contra
p̄miz sic si addito uno gradu resistē
tie mobili in scda hora adhuc motū
celi mouebit ipsuz equelociter sicut in
p̄ia pariter addito z^a gradu equelo
citer mouebit sicut in p̄ia similiter ad
dito 3^a gradu similiter et 4^a et quāto
et sic quousqz resistētia erit aucta ad
equalitātē potētie ex quō sequitur q̄
aliqua potētia mouebit aliqd mobile
q̄ equaliter resistit q̄tuz potētia mo
uet qd implicat p̄rādictiōne quā ex
quo mouet p̄^a pōt admouendū q̄ mobil
le potens sit ad resistenduz ne moueat
et si dicat q̄ addito p̄io gdu mouebit
equelociter et sit addito z^a et 3^a i sic
ultra donec resistētiā sit minor pō^a i z
cū uenerit ad equalitātē cessabit mē^a.
Cōtra qualis ē p̄por^a ton^a ad to^m mē^a
ē p̄miz ad p̄tes ex sili p̄by inde p̄bz
alib⁹ et z^a de anima et primo metha
uroruz Si ergo tota resistētiā equalis
ē ap̄a auferre totum motum et partes

resistentie ptes motus ite pono qd mo-
tor celi moueat celi no pp aliqne fines
et sic non ex determinatione seu limi-
tatione qd aliqne fine s3 soluz ex uolun-
tate uel ut sue potencie qd est satis inel-
ligibile s3 no possibile nalliter et qrit
utrum mouebit celum finite uelociter ul
infinitie. Et finite debetur conclusio p
posita pcedendo in argumeto sic ate si
infinitie sequit qd motor celi no moueat
nec celi qrit pot merito sue potencie
mouere. Itē si motor celi finite poten-
cie posset mouere celi infinite uelociter
qrit qd modice potencie posset mouē
finite uelociter et ite qd celi moueatur
tanta uelocitate qrit nūc mouet no ar-
gueretur potencie motoris alius de ter-
minati gradus uel intensiōis seu pfecti-
onis qd est absurdū. Contra scēbz rā-
sionē instat naz ex ea sequit qd in motu
puenitēte a potētia mouēte cū resi^a no
passe qrit esset pportio potencie mouē-
tis ad resistentiā tanta cēt uelocitas z
q est possibile pportioez cōtinue dimi-
nui uelocitatem manente equali. Ex quo
sequit ulterius esse possibile pportioez
cōtinue minuari per crenētus resistē-
tie quousqz resistētia crescat ad equa-
litatez potencie mouētis et ita maneat
equalis uelocitas q implicat irradicati-
onē ut ate dictū fuit ppter ea qd po^a ea-
des cōst^z applicata et equalis nitens
equelociter moueat cū resistentia sicut
mouebat sine ita q s3 nūbi ipediat in
effectū quē d3 pducere qd uidet oīno.
tolle rōnes resistētie amplius si cēt
ita qd ex determinatiōe potencie morte
celi ad sic uelociter mouēdus pp talez
fines qrit qd qrit qd adequaret resi^a
mobili itate eadez determinatiōe aduoc
equelociter moueret pariter possit dici
qd qrit aliqd agens nūc aut hic inferius
tanta uelocitate pp talē finē qrit qd
si qrit nūc ita uelociter ageret qd qrit
thūqz adequaret resi^a mobili aut dī
minueret qd ē determinatiū ad sic uelo-
citer agendū pp talē finē qrit qd nūc
hilomin⁹ equelociter agēt. Deniqz ex

h bēret absqz mīta geometrica calcu-
latiōe s3 pbus 7 pbycoz qd no manēte
pportioe equali manēt uelocitas equa-
lis et c3 qd si dicat pbus intelligere de
motu hic inferius factū hoc est ad pla-
citū dictū et no ex hīs ipius accep-
tus cū loquitur simpli et uniuersali de
ot motu puenitēte a motore cum resi^a.
Itē dicat p^m intelligere de motu
nūc nūc puenitēte et no de motu in
cāu ymaginario hoc quoqz destruet mī-
tas calculatorias demonstratiōes ap-
parentes improbare finis ipius cum
ex famulicis magis qd ex naturaliter
possibilibus pcedant.

Circa argumentū

pbus qd no correspondeat uelocitas
motus pportioez rē. In cāu manus mo-
te rē. Nota qd in motu ē animalis qd
ta est pportio potencie actus agentis et
mouētis ad resistentiā qua actu resi-
sit tanta ē pte uelocitatis motus et c3
Et dicat notatē potencie actus agentis
qd no semp potētia tū agit qrit pot
agere Itē notatē dicat resistentiam
qua actu resistit cū no semp qd resistit
qrit pot resistat sicut p3 d3 aere resistē-
te plumbo descendēti qui nūc resistit
illi in pilā redacte qrit resistit ei dē
si esset extēsus. Itē nō qd licet eadem
manus moueat in eodez aere tū potētia
mouēs nō semp equalit mouet cum nō
semp equaliter tenet nec qrit mīlter ap-
plicetur potētia inūis parti a admouē-
dus aliā ptem nec semp resistentia qua
actu resistit sibi ē equalit sic qrit mouē-
tur manus apertā maiō ē resistentia qua
actu sibi resistit cū sibi plūs aeris ob-
uiet qd qrit mouet clausa quibz nō ita fa-
ciliter pot solui arg^m qd qrit fieret in
quocūqz cāu qd pdicta uisitat quare rē

*Replicatiōes formate per dñm M.
Iohes Marliani q rōnes dñi Pby.
Adiute neneri datas ad pōres eius ar-
gumētatiōes feliciter Incipit.

In solutione

quartūda mēay argumētatio-
nūz nō minus grata qd sub
nūc cū dēter multū p excellētiā nestrā
pbat celi nō resistere suo motori
qd aliter sequerentur due pōtiones impossibi-
les p^a qd aliqua duo mouerentur paise
equelociter et unū illoz tardius alio i-
eodez tēpore. 2^a qd celi mouet infi-
nite uelociter pbatōes. cap non repli-
co rīsum suū pto negando primā illa-
rum qd clusiōnē p^a pte tenēdo cū mī-
tor opinione qd celi nō resistat suo mo-
tori qrit affirmare me existare alio
rum opinione esse celi suo motori re-
sistere et dicebas ultra qd mīme nūc illa
qd admissio cāu posito p probatiōe cō-
clū mīa pte b mouebit in z^a hora cūz
re sistē^a et in p^a mouebit sine resi^a
g^a tardius mouebit in z^a hora qd in p^a
p^o z^a pōtione rīsum ē et illā negando
et negant ēt qd rōnē illā scēbz pōtionez
dicat qd a pportioe dupla pueniat uelo-
citas ut z et qd potētia tota motoris
z^m quā pot agere pparet ad istas resi-
stētiā. Cōditiōales fuerūt iste p^a
si motor celi moueret suū mobile cū re-
sistentia ad quā haberet pportioē du-
pla moueret equelociter sicut a mouet
b z^a si motor celi moueret suū mobile
cum resistentia ad quā bēret in duplo
maiores pportioē qd a supra b in du-
plo uelocius moueret motor celi suūz
mobile s^a si ut quātriplo maiorem in
quātriplo uelocius rē. Et cūqz negari
pōt illa q^a qd si motor celi mouebit su-
um mobile cū resi^a ad quā in infinitūz
maiores bēret de se ille motor celi pro-
portione si ultimo conatu et ultio sui
posse ageret qd in infinitūz uelocius mo-
uebit ille motor celi suū celūz qd a mo-
uebit b nā ut ibi ē dicebat in unaqua-
qz aditionali oīus dictariūz fiat oppo^m
nūc cū ante. Si eim motor celi intē-
dat mouere celi solū uelocitate ut iūz

et sit potētie ut 128. celi uō fiat p ad-
ditiōnē uel gñatiōez resistentie positiue
in co resistentis ut 64. erit pte condi-
tionalis ante uerū et qrit falsus s3 qd
factūz cēt celi solū resistentis ut 32. per
dictas gñatiōē positiue resistentie in
eo erit scēbz qd dñi aliā ante uerū et qrit
falsus. Et uero factūz fuit celi solū
resistentis dictomodo ut 8 et erit ante
terne cōditiōnalis uerū et qrit falsum
ubi uero celo nō positiue resistenti cēt
applicata intelligētia cū dicto appetitūz
eodēmo p rēp^a cū eodē appetitūz rema-
nēt applicata scipet generari positiua
resistentia in celo a nō gradu et succes-
sive inciperet motor celi mouere suū
mobile cū resistentia ad quā in infinitūz
maiores bēret ille motor celi pportio-
nez si potētia illap totū ad resistentiāz
cōparetur qd a ad b et nō in infinitūz
uelocius ino tardius moueret ille mo-
tor celi suūz celum qd a b nō tū dixi ut
nunc imponi uidetur qd qrit qrit incip-
peret esse resistentia in i po mobili siue
magna siue parua et siue maiores siue
minore haberet motor pportioez ad
resistentiāz semp moueret equelociter
nā quādoqz in celo poneret positiua
resistentia supra quā haberet ille mo-
tor scēbz comunē opinione de ppor-
tione uelocitatum pportioē moueret
suūz mobile tardius qd qrit sine resistē-
tia mouebat manēte equali appetitūz z^m
uero mīcam opinionem satis constat
qualiter diceretur. Ad rāōes qd qrit
solūtiōes mīas formate sunt respon-
denr. Ad primāz dico qd posito qd
a pportioe dupla pueniat uelocitas ut
duo ut in secundo argumeto explici-
te ponebatur et qd motor celi sit ut 100
et moueat suūz celum nō resistentis uelo-
citate ut 100 ut in primo argumeto po-
nebatur assumptū non est uerū puta qd
addito uno gradu resistentie celo in se-
cunda hora aduoc motor celi mouebit
i pū equelociter sicut in prima nam
si c motor debet mouere d mobile

uelocitate ut 100. debet fm cōez opy. 3.
 pportio uelocitatis pportioes supra re-
 sistentiā. 50^{am} ad 2^{am}. s3 motor celi
 supra celū factum resistens ut unū mi-
 nores debet pportioes supra resisten-
 tias q3 50^{am}. ad duplā g^o tardius mo-
 uebit tale celus q3 c mouebit d dico 2^o.
 q3 addita celo illa resistētia positiua su-
 pra q3 potentia ut 100 bēret pportioē
 50^{am} ad duplā q3 sit g^o ita exēpli cete-
 ris pib^o ille motor mouebit illud suū
 celū taliter factus resistēs paise ueloci-
 tates ut 100. supposito g^o ita exēpli ut
 supra q3 a pportioē dupla pueniat mo-
 tus uelocitas ut 2^o et q3 tūc q3 parum
 aut multū celi fieret ultra magis quas
 tūc resistens nō moueret uelocitate ut
 100. ab illo motore signato sit appli-
 catio p3 nā postq3 ille motor est solum
 potente ut 100 supra celū taliter plus
 q3 illa signata resistētia resistens
 bēret pportioē minores q3 50^{am} ad
 duplā g^o infiori uelocitate q3 ut 100 mo-
 ueret illud celū. Dico 3^o q3 si illi celo
 solus esset addita una 4^a g^o resistētie
 ille motor finē intendēs quē āte mone-
 ret illud celus uelocitate ut 100 et si ad
 hac supra illā addat alia 4^a g^o resistē-
 tie moueret ille motor celū illud suū
 celū equeuolociter ut an. f. uelocitate ut
 100 ceteris pibus et si adhuc supra
 illas duas quartas g^o resistētie addere-
 tur 3^a 4^a et supra tres adderetur 4^a
 quarta ita ut totus eēt additū moueret
 adhuc ille motor celi suū celū appen-
 tu ipius ad equalit^r mouēdū semp rema-
 nēre uelocitate q3 ita an. f. ut 100 nā qua-
 liter q3 et q3 tūc q3 minor q3 g^o factū
 resist^r aliq^o p3 100. h3 supra illā pportio-
 nē 50^{am} ad duplā et po^o uolūtaria nō
 semp agit 2^{am} ultimū sui posse aut nō appli-
 cat ad agendū 2^{am} ultimū sui posse igit^r
 q3 resistētiā minōre g^o poterit po^o ut
 100 seu q3 si 2^{am} ultimū sui posse ageret
 eēt ut iop aut a pportioē 50^{am} ad duplā
 nō pcedo igit^r q3 quocūq3 q3 du resistētie
 addito celo citra ut 100. siue citra equa-
 litatez motoris ille motor mouebit illū

celū uelocitate ut 100 nō ēt ut illū arg^o
 h resist^r pōt auferre totū motū g^o medie-
 tas medietatē nā infinita uelocitate que
 simpl^r potētē ut 8 est mobile et resist^r
 ut 8 auferet totū motū et tū resist^r ut 4
 addita supra resistētiā ut 4. nō auferet
 medietatē motus ut satis ē maie^o. itē
 potentia ut noues mere nāliter agens
 mouet resistētiā ut 4. certa uelocitate
 et si supra illā resistētiā adderet re-
 sistētiā ut 5 tolleret illius potentie tūc
 motus cū illa resist^r et tū si addat supra
 illā resistētiā primas ut 4. medietas
 resistētie ut 5 tolleret plusq3 medietas ue-
 locitatis motus. qua resist^r ut 4. moue-
 bat ab illa po^o ut nouē ut manifestum
 est 2^o h o^o dico utam cōem de pportio-
 ne pportioē et uelocitatis insequēdo
 que tū o^o puenientia siue coaptari po-
 terit 2^{am} aliā uiaz tē. Ad 2^{am} argū-
 tū dico q3 si celi oibus q3 putatis nō re-
 sistat suo motori et intelligētia in mo-
 uendo agēt 2^{am} ultimū sui posse in mo-
 uendo celū et nō esset q3 dē de impedita
 q3 infinite uelociter moueret celū et q3
 nō nō mouet celū quanta uelocitate ab-
 solute pōt et q3 dicētes celus nō resistē-
 dū it^r intelligētiā uolūtaria seu libe agē
 et ultra pcedo q3 q3 tūc q3 modice potē-
 tie eēt intelligētia in mouendo possz in
 finitē uelociter mouere celū seu infi-
 nite uelocitatis mouere celū nō p^o sibi
 et imēdiate repugnaret neq3 ex hoc so-
 lo q3 tū uelociter mouet celū dū q3 sit
 finitē potentie in tanto q3 du q3 postq3
 omne celū mouet finitē uelociter celū
 dēdūz esset deum esse finitē potentie
 si ex solo motu hoc fieret quē admōz si
 in uacuo mouebūtur aut mirabūtur mul-
 ta q3 ita simpl^r inēqualia in eoz po^o
 q3 dūz illoz it^r finitē uelociter mutabi-
 tur q3 q3 finitē i equalis potētē si ēt in
 aere resistēt ut 8 defecūsus multorū
 g^o ita simpl^r essent multa grauiā
 simpl^r nequāq3 se suauitā aut
 impediatia in mouendo deorsum quo-
 ruz unū esset potentie ut 8 aliud ut 7
 aliud ut 5 et ita de multis alijs et d^o it^r

et quolibet istoz mūia potentibus et
 ambilaret dens aerē infra illa g^o ita suc-
 cessine et uniformiter eadē uelocitate
 equeuolociter h omnia g^o ita mouebūtur
 in medio eodē dō disposito et equali-
 ter illi resistēt ut credo pueniret cō-
 cedere nō g^o ex equali motu aliquoz i
 eodē medio celū dēdū ē illoz potētias
 esse equales. Ad argūmēta q3 forman-
 tur 3^o scdaz rāsiōne meā dico q3 ille cō-
 clusioēs nō sequitur ex rāsiōne mea ad
 illā 2^{am} celūsiōne suaz an 3^o sequat^r
 ex rāsiōne d^o qua dicit^r q3 fuit mea nō ē
 cura in pposito negabat^r eiz a me i illā
 rāsiōne q3 dū dū oēs si potētia tota
 motoris sui fm quā pōt agere si nullo
 conatu ageret cōparet ad resistētiāz
 cū cā assignabat^r ibi pposito in cā q3
 postq3 c motor celi finitē ē potētē q3
 sit potētē ut 128. et q3 sit h motor de-
 terminat^r ad mouēdū suū celū uelocitate
 ut unū q3 manēt eadez determinatōe
 p3 finitē c motoris ad mouēdū suū celū
 fiat illud suū celū p additōez honam
 sine gnātiōez resistētie in eo resistēs
 motū ut. 64. nam in hoc cāu c motor
 mouebit suū celū factū ita resistens so-
 lus uelocitate ut unū q3 ita mouebat et nō
 maiori cum per nihil celum illud illi c
 motori resisteret et a mouet b uelocita-
 te ut 2 et tū c motor mouet suū celū cū
 resistētia ut. 64. ad q3 potentia tota
 c. motoris q3 est 128. h3 pportioē du-
 plas q3 itaz h3 a ad b credo bene q3 non
 ager g^o in hoc cāu 2^{am} ultimū sui posse
 s3 solū ager 2^{am} tātaz potentia que bēat
 supra suā resistētiā medietatē duple
 pportiois ut cōi de pportioe uelocita-
 tūz adberēdo l3 igit^r fieri opōsitū q3 nūc
 cum ante in prima cōdictionali facta cō-
 paratōe motoris totius ad resistētiā
 scilicet q3 motor celi mouet suū mobile
 cum resistētia ad quā totus motor ha-
 beret pportioēz duplā et tū nō mouet
 illud celū tanta uelocitate q3 ita a mouet
 b nō sequitur tū ex isto q3 nō pprecise q3 ita
 est pportio potētē mobilis ad resistē-
 tiāz tanta est uelocitas siue q3 non ex

equalibus pportioib^o puenit uelo-
 citates equales nā l3 motor totus bēat
 supra resistētiāz pportioē duplas nō
 mouet tamen a pportioē dupla cū non
 agit fm ultimū sui posse agendo eim
 secundūz nūc fm sui posse finē suūz mūi
 me cōsequeretur. Et eodē dō non seq-
 tur secunda cōclusio quia ita resistē-
 tiāz aliusus q3 tūc per horāz crescere
 et eundēz motorē uoluntariū illaz ab
 equali pportioē p illā horā mouere ut
 iam est dictū. Et ne^o similit^r tertia
 celūsiō nēc illa sequit^r eodē dō ex rā-
 siōne mea q3 p rēpns per q3 in celo
 crescet resistētia usq3 ad illam q3 ita
 tem ad q3 potētia ut 128. habet medie-
 tatez duple pportiois mouebit c motor
 ab equali pportioē ultra 3^o illā q3 ita
 tēz agūmēta resistētia tardius mouebit
 ille motor q3 uelocitate ut unū nō g^o q3
 tūc mouebit uelocitate quocūq3 resi-
 stētia eque^o potētē. Ad aliud p3 me
 nō dixisse in rāsiōne mea q3 potētia ca-
 dez q3 sit applicata et equalit^r nūc q3
 uelociter mouent cū resistētia sic siue
 resistētiā sit 2^{am} nihil impediāt bene
 pcedo q3 eadez po^o libere agēs eadem
 manēt illius determinatōe ad equalit^r
 mouendū cū aliq^o resist^r equeuolociter
 mouē pōt sicut mouebat siue ad aliū d^o
 etiā dico q3 illud nō fuit a me dictū
 et dico q3 agens nāle agit 2^{am} ultimū
 sui posse maxie si p illud sic agere
 nō seqret in cōueniēs in nā agens 3^o
 uoluntariū nō semp agit fm ultimū sui
 posse et tamē cōcedo ut supra q3 aliq3
 agens uolūtariū equali uelocitate ager
 p rēpus per q3 resistētia sua maiora
 bit tē Ad aliū p3 q3 nō seg^r ex dictis
 meis ex pportioib^o equalib^o nō pue-
 nire uelocitates eales bec ita pbabil^r
 sint dicta q3 q3 scia ap3 sapientissimos
 theologos alias uias regiri rāndendi in
 hac mā q3 q3 et nō dubitez posse satis
 apparēre teneri ce^o quodq3 suo motori
 pōtūne resistere fm quāq3 uiaz meaz
 rāndendi in alia mā 2^o celū factū colz.

Circa responsiones

ad maius argumētū dubitat p^o illud ex^o
de plūbo nō uidet^r uerū aut^r relinens p^o
p^o nā alter est aer qui resistit plūbo
extenso et plūbo in pillaz redacto nā
plus opporet d^r aere moueri moto plū
bo scdm planities cui est extensus q̄
ipso moto scdm figuraz spericā quare
plus resistit plūbo extenso sic scdm
planities moto q̄ plūbo sperico ut eim
calculator uoluit in motu locali solum
ille partes medij resistunt quas o^o alī
quo motu moueri rē. siue ergo mobile
discēda fuerit magnē potētie siue pue
si scōz eādē f^{am} et applicatōez mouebz
ceteris pibz equaliter illud mediū
sibi resistit semper et nō aliquādo ma
gis et aliquādo minus item dubitatur
nam admissis oībus illis notabilibus
non uidetur euidenter remoueri argu
mētū qm aer minus est resistens mo
tui manus clausē q̄ extensē et maior in
cāu mei argumētū est potētia mouens
manū clausaz q̄ apertaz siue extensaz
ut sic manu applicata ut in argumento
meo euidenter pbabat^r et ex hys notatis
constat esse possibile et manus equali
ter resistit uel minus cum ē clausa q̄
qm est aperta et tardius mouet clausa
in casu illo q̄ aperta ergo cum scdm
maius posse operet^r causa mouens ma
nu clausaz q̄ apertā siue maior sit cā
ut sic mouens manus clausaz q̄ apertā
a maiori ppositiōe motus tardior pro
uenit q̄ a data minori quare rē.

Explicit opera subtilissima Clarissi
mi artū ac medicine doctoris Johis
Martini ducalis pbifici pmi sue eta
tis oīuz pboz pncipis. f. Questio de p
positiōib^o. De reductione aque calide.
Probatio cuiusdaz pūte calculatoris
in de motu locali Uterqz tractatus de
reactiōe cū tractatu Baiciam Conclusio
nes quedā cū rñsionib^o ac replicatiōi
bus dñi Philippi adiute.

Laus Deo